

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A României Magyar Népkezőségi lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Alapította:
Dr. VUCETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével

Felolós szerkesztő:
Dr. PUHALA SÁNDOR

Katonák bilincsben

Amikor a német hivatalos jelentésben, tehát föltétlenül a valóságnak megfelelően, azt hallottuk vagy olvastuk, hogy az angolszások foglyul esett német katonákat megkötöznek, megbilincselik, fejünkbe szállt a vér. A háború igazán nem udvariassági vagy előzékenységi vetélkedés. Kemény férfi-harc, bizony, életre-halálra. De a harcot lovagiasan is lehet és kell megvívni. Tárnyilagosan itéző ember nem tagadhatja, hogy a német nép hadserege kezdetől fogva lovagiasan vívta a nagy harcot, sőt a pontosabb megfigyelőkön az a felfogás alakult ki, hogy az első világháborúban valóságosan megförtémt vagy csak híresztelt emberkeleségei után a mostani háborúban a régi, hősi kor lovagias szellemé ébredt föl. A legnagyobb rangú vezénylő tisztiek és közlegények egyformán veszik ki részüket a harcból és a legnagyobb áldozathalál. Vezénylő tábornokok, hadosztályokat vezető ezredek és századok meg legénységükkel együtt harcolnak és adják életüket népük igazságáért, jövőjéért.

Lovagiaságról szólva a keleti fronton dúló harcok nem jönnek figyelembe. Tudjuk, hogy a bolsevista hadvezetés egyik feladatának tekintik a fogságba jutott katonák alapos kikérdezését és lemeszárítását. Külön szörnyesége ez a bolsevista rendszernek. Rég letűnt századok háborús borzalmai elevenednek föl bennünk a mostani bolsevista embertelenségek haláltárá vagy olvasztakor. Hogy a lelke mélyén szelid és jószívű orosz parancsot miképpen tudott egy politikai rendszer nevelése alatt vadállattá változtatni, azzal még solat fog foglalkozni a háború után a tömegek lelki változásával foglalkozó lélektan.

A nyugati fronton a legkeményebb harcok közepette is megvolt a jegyzőzt, a fegyverét letéve katonák iránt a megbecsülés. Annál felháborítóbb az az angol parancs, hogy a fogságba került német katonákat meg kell költözni, hogy a náluk található írott parancsokat meg ne semmisíthessék. A fogságba esett német katonák természetesen első dolguknak tartják, hogy az írásbeli parancsokat megsemmisítsék. Ez természetes. Nem adhatunk tájékoztatást az ellenségnek. Viszont természetes az is, hogy az angol hadvezetés adatokhoz akar jussni. Jogtalan és embertelen azonban az a mód, ahogy az angolok e céljukat elérni akarnak.

A katona a maga népének a képviselője a fronton. Ami embertelenség vagy aljasság vele történik az ellenség részéről, az lenyegében az a népet éri, amelyhez a harcoló katona tartozik. Leleki eltévelyedés éppen elég akad a háborúban. A tehetetlenség dühe, a bosszú vágya, ősi és még eléggé meg nem felelt kegyetlenkedési hajlamok mind nehezítik és sokasítják a háború megpróbáltatásait. A fegyverét letéve katona megbilincselése azonban a testi fájdalom felül a leghalványabb területét, a legizságtalanabb megbecsületlenítést jelenti. Ezért teljesen jogos a német rendelkezés, nincs más mód arra, hogy az angolokat észretérítsék, mint a szemet szeméért, fogat fogéért elvének az alkalmazása.

Ha az angol foglyul katonák ebben abban tetszelgett, hogy ő kivételes lény, akinek hozzányulni keményebben barbárság, most már tudja, hogy a háború törvényeit büntetlenül megszegni nem lehet. Nem gyarmati háború folyik. Ott az angol büntető módszerek kidühöngthették magukat minden bűnhődés nélkül. Ezekből az évszázados gyarmati háborúkból maradtatott vissza az angol hadvezetésnek vagy egyes parancsokknak az az igazi barbársága, hogy a hazája törvényeinek engedelmesséve harcoló katonára bilincset verjenek, ha becsületes harc után le kell tennie fegyverét. Az angol góg okatlan eltévelyedése volt az a becsületes bilincs, amely a küzdelemnek csaknem emberfölötti hevőből kikérült katonát váratlanul, ostorosapásként éri. Ezt az ostorosapást a kimérült, elesigázott, talán vérző és testi fájdalommal vergődő, foglyul esett katonánál jobban éri az a nép, amelynek a megbilincselte katona ott a harcban a valóságos, az igazi képviselője. Minél jobban gondolkodunk az új angol barbárság fölött, annál jobban száll fejünkbe a vér s annál nagyobb számközlással, de a visszavetés legelhatározottabb akaratával fogadjuk a szeretetünkbe a megbilincselte katonát.

Miképpen vélekednek erről a kérdésről a némes lordok és a még nemesebb myladyk? Amikor a német hadvezetés első ízben ütött vissza a bilincs-ügy aljas barbársága miatt, hamarosan jött a cáfolat, a helyrehozás, a jóvátétel. Most kiderült, hogy a bilincs-ügy még nem nyert befejezést. Még tart a harcok katonák, minden nép szemefényének, bilincsbe verése, mintha rablók vagy gylkosok lennének, holott minden nép a maga katonáit éri legközelebb a szívéhez. Mit tesznek most az angolok és mit éreznek vagy gondolnak a hívős, rártartó, a műveltségükre valamikor annyira gógös lordok és lady-k?

Egyelőre a Dieppe-nél német fogságba került angol katonák is viselhetik a bilincseket. Akkor is, ha némes lordok vannak közöttük, akkor is, ha egyenként ártatlannak a német katonákon elkövetett gyalázatos bilincsre-verbése. Akik pedig annyira el voltak és vannak tolye az angol műveltség nagyságával a fogalomról nőtt a ír pl a y-tól, azok most kissé elmélkedhetnek a bilincs-ügy fölött.

A fair play azt jelenti, hogy a játéknak mindkét fél vagy valamennyi fél részéről tisztességesen kell lefolytania. Most harcrol van szó, legyen tehát fair play, tisztességes, becsületes, lovagias harc.

Ha már a keleti barbárság kiozsa és gyilkolja foglyul esett katonáinkat és semmi reményünk nincs e barbárság megállítására, legalább nyugaton menjen a játék, azaz a harc becsületesen, lovagiasan, a kötelességüket teljesítő katonák arculesapása nélkül, bilincsek nélkül. Az angolok is és mindenki más is meg fogja tanulni, hogy aki katonáinkat méltatlan bánásmódban részesíti, az a megalázott katonák népet böszíti fel maga ellen. Nincs itt más megoldás, mint a szemézt szemézt, fogat fogéért elv alkalmazása. Ez ma a fair play.
Dr. P. S.

Nagy német tengeri győzelem a délafrikai partok előtt

Rajtaütésszerű támadással tizenkét ellenséges kereskedelmi hajót elsüllyesztettek — Egy nap alatt huszonkét hajót, 141.000 tonna hajóteret veszített az angolszász kereskedelmi hajózás

Berlinből jelenti a Rador: A német vezéri főhadiszállás tegnap kiadott harctéri jelentése szerint a Kaukázus vidékén, a Trupse fele vezető úton az ellenség egyik nagyobb harci csoportját koruzariak és harcok során negyvenhét ellenséges harci állást elfoglaltak.

A Sztalingrádért folytatott harcok során a német tüzéség elsüllyesztett a Volgán két ellenséges ágyusázatot, egy másik pedig súlyosan megrongált. A város területén német rohamosztagok felrobbantottak egy többemeletes épületet. Német zuhanó bombázó repülőgépek folytatták támadásaikat a bolsevisták ellentállási fészkei és a megerősített háztömbök ellen, míg a harci repülőgépek továbbra is eredményesen bombázták a Volga alsó folyásánál az ellenség utánpótlási vonalait és a folyó mentén levő kikötőberendezéseket. A szovjet támadásai az északi német zárógyűrű ellen eredménytelenek maradtak.

A front középső és északi szakaszán a német rohamosztagok helyi vállalkozásai eredményesek voltak.

Messze északra német harci repülőgépek hatásos támadásokat intéztek a Kola-öbölben levő ellenséges repülőterek ellen.

Északafrikában, az el-alameini front középső szakaszán a német légierő közelékei brit gépesített oszlopok, tüzéségi állások és táborok ellen intéztek jó eredménnyel támadásokat, ezenkívül bombázták Alexandria kikötőberendezéseit. A bombázó repülőgépek védelmét ellátó német vadászok légi harcokban saját veszteség nélkül hat brit repülőgépet lelőttek. Erős ellenséges légi kötelekek támadást kíséreltek meg német repülőterek ellen és ezalkalommal a német és olasz vadászrepülőgépek, valamint a lég-

elhárító útegek negyvenöt brit bombázó és vadászrepülőgépet semmisítették meg. A légiharcokban a németek vesztesége egy vadászrepülőgép volt, de a pilóta ejtőernyő segítségével megmenekült.

Brit repülőgépek Franciaország északi vidéke és belga terület ellen megkísérelt támadásánál heves légiharcokra került sor, amelyekben számos többmotoros és köztük több amerikai gyártmányú gépet lelőttek. Egy német gép elveszett. A francia polgári lakosságnak veszteségei voltak. A bombák robbanása csekély károkat okozott.

Angua déli partvidékénél könnyű német harci repülőgépek nappali támadások alkalmával hat brit pari hajót elsüllyesztettek, kettőt pedig megrongáltak.

Mint már különjelentésben közölték, német tengeralattjárók súlyos csapást mértek Délafrika partjainál a brit-amerikai hajózásra. A német buvárnaszádok Fokváros közvetlen közelében rajtaütésszerű támadással tizenkét kereskedelmi hajót süllyesztettek el összesen 74.000 tonna úrtartalommal.

Más német tengeralattjáró hajók Afrika nyugati partjainál, Freetown brit-amerikai tengerészeti támaszpont előtt, a Szent Lőrinc-öbölben és az Atlanti-óceánban, a viharos időjárás ellenére tíz kereskedelmi hajót semmisítették meg, összesen 67.000 tonna úrtartalommal. Ezek között volt az Andaluzia Star nevű 15.000 tonnás nagy brit hűtőhajó is, amely élelmiszerekkel és Angliának szánt fagyaszott hússal volt megrakva.

Ezzel a német tengeralattjárók messzire terjedő handszintereken ismét huszonkét ellenséges hajót pusztítottak el 141.000 tonna úrtartalommal.

Megszűnt a politikai biztosok intézménye a vörös hadseregben

Stockholmból jelenti a Stefani iroda: Moszkvából érkezett hírek szerint a legfelsőbb szovjettanács most tartott ülésén rendeltileg megszüntette a politikai biztosok intézményét a vörös hadseregben.

ANGLIÁBAN ERŐS LÉGITÁMADÁSOKTÓL TARTANAK

Stockholmból jelenti a Rador: A londoni Daily Herald című újság közli, hogy az angol hatóságok újabb légvédelmi terveket készítenek, mert attól tartanak, hogy a német légierő ismét megkezdi az erős

légi támadásokat a brit sziget ellen.

ELSÜLLYESZTETT ANGOL CIRKALÓ

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közli, hogy a brit tengernagyi hivatal közleménye szerint a Coventry cirkáló elsüllyesztették. A Coventry cirkáló 4900 tonna vízkiszorítású volt és tíz darab egyenként 10,2 cm. ágyúval, valamint tizenhat darab 4 cm. légelhárító ágyúval rendelkezett. Eredetileg légelhárító cirkalónak szánták. Legénysége békélt száma meghaladta a négyszázat.

Nagy légi csata a Csatorna partvidéke felett

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda, hogy a német vezéri főhadiszállás közlése szerint pénteken délelőtt számos brit négymotoros bombázó támadást kísérelt a nyugatfranciaországi és belga partvidék ellen. A nagy magasságból repülő és a sűrű felhőzetet kihasználó ellenséges gépeket a légelhárító tüzéség összpontosított tüze fogadta és sikerült is megakadályoznia, hogy a bombázók hadifontosságú

terület fölé kerüljenek. A német vadászrepülőgépek szembeszálltak az ellenséges repülőgépekkel és az eddigi jelentések szerint számos gépet, köztük néhány négymotoros „repülő-erőőt” lelőttek. A ledobott bombák okozta kár nem arányos a britek által elszenvedett veszteségekkel. A támadó gépek bombái többnyire lakónegyedekre hullottak és a francia, valamint belga polgári lakosságnak veszteségei voltak.

A tengely repülőinek eredményes tevékenysége

Rómából jelenti a Rador: Az olasz haderő főhadiszállása közli, hogy pénteken az egyiptomi fronton rendkívül eredményes tevékenységet fejtettek ki. Erős ellenséges légi kötelékek, amelyek az olasz állások ellen akarták támadást végrehajtani, harcra kényszerítettek. A légi harcok során az olasz repülők husz, a német repülők huszonöt, a légelhárító útegek pedig 9 ellenséges repülőgépet lőttek le.

NÉMET EZREDPARANCSNOK HÓSI HALÁLA

Berlinből jelenti a Rador: Eugen Garski, az egyik német gyalogezred parancsnoka, a német vaskezeszt lovagkeresztnéző tulajdonosa a keleti fronton folyó súlyos harcokban hősi halált halt.

SEPTEMBER HÓNAPI OLASZ VESZTÉSÉG

Rómából jelentik: Az olasz főhadiszállás nyilvánosságra hozta az olasz haderő szeptember hónapi veszteség-jegyzékét. Eszerint szeptember 30-ig bezárolag a szárazföldi csapatok Egyiptomban 481 halottat, 687 sebesültet és 3364 eltűntet veszítettek. A

Szovjet elleni harcban 1054 katona halt meg, 4121 megsebesült és 1109 eltűnt. A Balkánon a veszteség halottakban 231 fő, sebesültekben 364 és eltűntekben 24 személy. A haditengerészet egy hónap alatt 58 halottat, 200 sebesültet és 278 eltűntet veszített, végül a légierőnél ezek a számok 49 halottat, 59 sebesültet és 57 eltűntet jeleznek.

MADAGASZKÁR SZIGETÉN AZ ANGOLOK SÜLYOS VESZTÉSEGEKET SZENVEVTEK

Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: A francia gyarmatiügyi állami titkárság közli, hogy Madagaszkár szigetén csökkent az angolok előnyomulása. Pév éken délután a britek ismét megkezdték a szárazföldi támadást de a francia parancsnokság összehalmozta akadályok nagymértékben csökkentik az előrehaladás ütemét. A kisszámú francia erők vakmerőségükkel súlyos veszteségeket okoztak az angoloknak akik egyébként egész napon át folytatták a légi támadásokat.

Killinger báró német követ a Bánságban

Lelkes ünneplésben részesítették Timisoara-Temesvárott Németország bucuresti követét

Killinger Manfred báró, német követ szombaton a Bánságba érkezett, hogy Andreas Schmidt német népcsoport vezető meghívására résztvegyen egy bánsági araszutáni ünnepségen.

Killinger báró ezen alkalommal Timisoara-Temesvárra is ellátogatott

és a város német lakossága lelkesen készült fogadtatására. A követ útján a német népcsoportvezetőn kívül többek közt Rodde főkonul és Dittler dr. követségi útkar, valamint Kutha Richárd dr. timisoarai-temesvári német konzul kísérték. Németország követét a Bánságban arán Jung Hans bánsági kerületi vezető fogadta és szívélyesen üdvözölte. Timisoara-Temesvárott a Prinz Eugen — volt Banania — épülete előtt várták, zászlódsz alatt, a kivonult német alakulatok és a német ifjuság Killinger báró. Megjelentek a fogadtatáson a hatóságok képviselői is: Manafu hadosztályfőnök, Deliceanu C. tábornok, vármegyei prefektus, Berescu ezredes kerületi rendőrfelügyelő, Tieran Emil dr. és Warth Péter dr. alpolgármesterek. A leányok csokrot nyújtottak át a magas vendégnek, majd Walentin Wilhelm körzet vezető üdvözölte lelkes beszédében a német követet.

Tieran Emil dr. alpolgármester a város nevében mondot üdvözlőt. A város egész lakossága, — mondot a — örvend és büszke rá, hogy Hitler vezér képviselőjét eme város falai között fogadhatja. Beszéde végén a győzelme, a Führer és Antonescu Ion tábornagy-államvezetőt éltette.

Killinger Manfred báró követ válaszában szívélyesen megköszönte a fogadtatást és kijelentette, hogy

régi óhaja valósult meg most, amikor ellátogathatott a Bánságba.

Örömeinek adott kifejezést a bánsági németiség erős szervezetségének láttára, majd így folytatta:

— A harc éven máris fegyvertársak vagyunk, de fegyvertársak akarunk lenni otthon is. Ez a politikai alakulás lényege és én hiszem, hogy az illetékes román hatóságok ezt az utat járják, mert közösen folytatjuk a nagy küzdelmet a bolsevizmus ellen.

A követ ezután még külön köszönetet mondot a jelenvolt előkelőségeknek megjelenésükért, majd a tömeg lelkes ünneplése közepette folytatta bánsági útját.

Valótlan adatokat tartalmazott a Pearl-Harbour ellen intézett japán támadásról szóló amerikai jelentés

Genéből jelenti a Német Távirati Iroda: Newyorkból érkezett közlés szerint a pénteki washingtoni sajtótájékoztatón megkérdezett Roosevelt elnök,

milyen törvény alapján van Wilkie-nak felhatalmazása az elnök képviselőre és a külön kiküldött kijelentésnek hivatalos jellege van-e. A kérdésre az elnök azt felelte, hogy nem válaszolhat, mert az ügy politikai jellegű.

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Az United Press Seattleből szerzett értesülése szerint Lovet kapitány az Egyesült Államok tengerészeti minisztériumának szóvivője, bevallotta, hogy

a Pearl-Harbour ellen intézett japán támadásról nyilvánosságra hozott adatok nem

feleltek meg a valóságnak.

A tengeri veszteségeket nem lehetett bejelenteni, mert a Havai-szigetek újabb megáztatása esetén elvesztek volna a támaszpontok — fejezte be a szóvivő.

ARGENTIN TILTAKOZÁS WASHINGTONBAN

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Az argentin kormány tiltakozott Washingtonban Sumner Welles külügyi államtitkár bíráló megjegyzése miatt. Az amerikai államférfi szemrehányóan állapította meg egyik legutóbbi nyilatkozatában, hogy Argentin még most sem szakította meg a diplomáciai kapcsolatot a tengelyhatalmakkal.

Hamis házasság

A háboru kitörése előtt az angolszás sajtó élesen bírálta a fasiszta és nemzeti szocialista gazdasági rendszer ama elvét, hogy a nemzetközi árucseréfor galomban megszüntette az arany egyeduralmát és bevezette a kompenzációs fizetési rendszert, mely azon alapult, hogy terményekért árucikkkel, illetve árukért nyersanyagokkal fizettek. Ebben a forradalmi újítást jelentő gazdasági rendszerben az angol szászok a demokrata-liberális pénzügyi hegemoniá legnagyobb ellenségét látták s ugyanakkor azzal vádolták a fasiszta és nemzeti szocialista államokat hogy gazdasági egyeduralomra törekcsenek Délkelet európaiában.

Változnak az idők, — változnak az emberek s a elvek is. Ma már Londonban és Washingtonban egy aránt látják, mily végtelen könnyelműség volt a angolszás gazdasági életet megkövesedett módszerek békiyóiban hagyni s egyre gyakrabban érkezik hír arról, hogy hol itt, hol ott megkísérlik átültetni a gyakorlatba azokat az elveket, melyek európai dala dala immár kétségtelen.

A Rador iroda berlini jelentése erre vonatkozóan jellemző fényt vet az angolszások pálfordulására. Sumner Welles, az Északamerikai Egyesült Államok helyettes külügyminisztere a kiviteli cégek szövetségének bosztoni lakomáján nagy beszédet mondott és azt a kérdést fejtegette, hogy a jövőben a nemzetközi kereskedelemben a fizetéseknek nem készpénzben, hanem kompenzációs alapon, árucserével és viszontszolgáltatással kell történnie.

A német külügyminisztériumhoz közelálló körök erre vonatkozóan megjegyzik, hogy ez a rendszerváltás egyszerű tolvajlás: az angolszások, szakítva eddigi elveikkel, maguktól teszik a nemzeti szocialista eszmerendszer egyik lényeges gondolatát. Máról-holnapra megfeledeztek a kapitalista-liberális rendszer törvényeiről és arra az új tanra kacsintgatnak, melyet a fasiszta és nemzeti szocialista államok gazdasági életükben, már jóideje vallanak és alkalmaznak. Emlékeztetnek a német fővárosban arra, hogy a kompenzációs kereskedelmi forgalom elvénél bevezetését az angolszások annak idején erőszakos mesterkedésnek minősítették és azt mondták, hogy Németország meghamisítja a nemzetközi árucseréfor galom lényegét, amikor az aranyfedezet helyett a kompenzációs fizetést teszi gazdasági élete alapjává. Azzal is vádolták Németországot, hogy ilyenformán — terményekért árucikkkel fizetve — meg akarja kaparintani a maga számára a délkelet európai piacot.

Sumner Welles bosztoni nyilatkozata lerántja a leplet az angolszások gyanus magatartásáról. Az a tény, hogy Nagybritannia és az Északamerikai Egyesült Államok megfontolás tárgyává teszik a kompenzációs árucseréfor galom bevezetését, kézenfekvő bizonyítéka annak, hogy az angolszás hatalmak egyáltalában nem a demokrata és szabad-ezvíű eszmék védelméért léptek a háborúba. Kibújt a szög a zsákjából. London és Washington egyszerűen sutba dobja a demokrata-liberális gazdasági rendszer csálhatatlanoknak hirdet elveit és módszereit és — mint Sumner Welles nyilatkozata bizonyítja, — lassan-lassan bevezetik a nemzeti szocializmus és fasiszta bevált gazdasági újításait.

Recseg-ropeg a demokrata-szabadelvű rendszer minden eresztéke s aki Londonban és Washingtonban, a napi politikai és háborus eseményeken túl, világtávlatokban igyekszik gondolkodni, megdöbbenve tapasztalja, hogy ez az összeomló rendszer előbb-utóbb maga alá temeti a régi világot. Amikor az egyenlőséget hirdető demokráciát az egyéni szabadságizmét legtágabban érvényesítő szabadelvűséggel kapcsolták össze, ebből a hamis házasságból — mely tartósságra nyilván nem számíthatott, — csak a kapitalista hivatalos kereskedelem gyermekét nevelhették nagyra. Minden értéket a hasznosság és megvásárolhatóság szempontjai szerint mérték. Ennek a rendszernek a bőjtje nem maradhatott el: hiszen a szabadságizmének a — mondhatni — „kereskedő-életszemlélettel” való összekapcsolása minden hatalmas tökemozgósítás és pezsgő vállalkozási kedv mellett is csak egyeseknek a társadalmi kisebbségének kedvezhetett és a többséget le kellett nyomnia. Az egyenlőség jelszava ilyen módon a gyakorlatban novatóbb kiáltó egyenlőtlenségek takarója lett. Most már látják az angolszások, hol a hiba, de tévednek, ha azt hiszik, hogy a fasiszta és nemzeti szocialista megoldási módokat, s zeilemi és fegyelmi alap nélkül, eredményese tudják alkalmazni.

(defensor)

FORUM, ARAD

TELEFON 20-10

Ma, vasárnap!

A velencei filmverseny első díjat nyert filmóriása! NAGY FRIGYES a nagy király hét éves háborúját, életét és küzdelmeit eleveníti meg ez a monumentális filmremek

NAGY FRIGYES

Rendezte: VEIT HARLAN

A főszerepben:

Ono Sebür, Kristina Söderbaum, Gustav Fröhlich, Hans Nielsen, Paul Wacener, Paul Henckels, Hilde Körber

Vasárnap délelőtt 11:30-kor matiné 30 lejes és yéses bevarakkal

Előadások 3, 5, 7-15 és 9:30 kor. Müsoron kívül a leg-
ujabb 34. sz. hirdő. Kedvező nyelés szabadjegy érvénytelen

Egyre véresebb összetűzések mutatják a hindu nép szabadságharcának útját

Az angol alsóházban cinikusan tárgyalják az indiai eseményeket

Indiában egyre újabb összetűzésekre került a sor a brit rendőrség és a hinduk között. Rendkívül súlyos és véres összeütközés volt Bangalowa városában, ahol egy nagy gyár munkásai az általuk készített bombákkal támadták a rendőrökre, akik fegyverüket használták. A veszteség halottakban mindkét részből meghaladta a százat és nagyon sokan megsebesültek. Patna város állomásán a tüntetők felrobantották a vasúti berendezéseket. Számos mozdony és vonatszerelvény, valamint a vasútvonal megrongálódott. Kalkuttában az újabb összetűzések folytán a gyárakban megszűnt a munka. Kalkutta közelében hindu tüntetők fegyverlovásokkal leszállásra kényszerítettek egy katonai repülőgépet, amelynek vezetője megsebesült.

Amíg Indiában a hindu nacionalisták vére folyik, addig az angol alsóházban minden különösebb izgalom nélkül folytatják a tárgyalásokat az indiai

helyzetről. A Daily Herald című újság Amerynek az angol alsóházban elhangzott beszédével kapcsolatosan az a véleménye, hogy ez a nyilatkozat biztató és újabb reménysugarat nyújt a briteknek. Nem tartja kizártnak azt a lehetőséget, hogy az angolok mégis magukhoz ragadják a kezdeményezést a válságos helyzet áthidalására.

SORTÚZ A TÜNTETŐKRE

Amszterdami jelentés a Rador: A brit hírszolgálat közli, hogy Bombayban mintegy háromszáz hindut letartóztattak, mert azzal gyanúsítják őket, hogy résztvettek az esztendő esti tüntetésben. Ahmedabádban a brit rendőrök a város három különböző negyedében sortűzet intézett a tüntetőkre, de a brit hírszolgálat csodálatosképpen mégis úgy értesült, hogy a sortűz alkalmával egyetlen hindu sem sebesült meg.

A szovjet távirati iroda elégedetlen, mert a török sajtó hiányosan közölte Sztalin nyilatkozatát

Berlinből jelentés a Rador: Az angolszászoknak az a kiserlete, hogy jobb belátásra bírják Sztalint, úgy látszik, nem nyugtatta meg a vörös diktátort — mondják Berlinben.

A német főváros politikai köreiből különös érdeklődéssel figyelik a szovjet Tass-irodának a török távirati ügynökség ellen intézett támadását.

A kirohanásra az adott okot, hogy az ismeretes Sztalin-nyilatkozatból a török sajtóügynökség kihagyta azt a részt, amelyben a második arcvonal azonnal való meg'eremtésre vonatkozó követelés volt.

A TOKIOI SZOVJET NAGYKÖVETSÉG FURCSA KIVÁNSÁGA

Tokióból jelentés a Német Távirati Iroda: A tokiói

szovjet nagykövetség, mint a pénteki sajtóértekezleten tudattak, valamennyi tokiói lapnak elküldötte Sztalin levelének szövegét, kérve, hogy a lapok közöljék. A sajtóértekezleten kiemelték, hogy a levél szövegét a szovjet nagykövetség nyilvánosságra kívánja hozni, bár annak tartalma már ismert volt.

— Minden valószínűség mellett szól, — állapították meg a japán fővárosban —, hogy ezzel a ténnyel különösképpen fel akarták hívni a figyelmet a levél szövegében foglalt követelések fontosságára.

A japán kormány szóvivője kijelentette, hogy nem tudja, milyen szándéka volt ezzel a szovjet nagykövetségnek.

A nemzeti románosítási hivatal jelentése.

1942 február 15-én 6894 zsidó alkalmazottat tartó cég 197.234 keresztényt és 16.292 zsidót foglalkoztatott

Az 1940 november 16-i rendelettel törvénnyel előírt lépések életbe kerülését követően a zsidóknak a magánvállalatoknál történő alkalmazása tekintetében. A törvény végrehajtásával és általában a vállalati személyzet románosításával a munkaügyi minisztérium mellett működő központi románosítási hivatal biztalt ozták meg.

A hivatal most összefoglaló jelentést adott ki az 1940 november 16 és 1941 december 31 közötti időben végzett munkájáról, illetve a vállalatoknál a zsidóknak románokkal való helyettesítéséről. A jelentés megállapítja, hogy a románosítás munkájában az az elv volt irányadó, amely nemzeti és államérdekből megkívánta, hogy

a zsidó alkalmazottak eltávolítása késedelem nélkül és teljes egészében végrehajtsák.

Másrésről a háborús helyzet megköveteli, hogy a megerősített munkamenetet ne zavarják külső körülmények. Eppen ezért csak azok a zsidók tarthatók alkalmazásban, akik mint termelő és jövedelmet hozó tényezők elengedhetetlenek. Ezek eltávolítása azután csak olyan mértékben történhet, amennyire ez megfelelő felkészültségű románok útján végrehajtható.

A fenti elvek gyakorlati alkalmazásához szükséges volt a vállalati alkalmazottak statisztikájának elkészítése. Az adatok országgrészenként szembeállítják az 1940 november 16-i és 1941 december 31-i helyzetet. Eszerint a korlátozókat tartalmazó rendelettel törvény hatálya lépésekor Bucarestben 17.906 zsidó magánalkalmazottal szemben (13,24 százalék) 117.262 keresztény (87,76 százalék) állott a vállalati szolgálatban. Tizenháromévesfél hónappal később a létszám: 9672-re (6,70 százalék), illetve 133.826-ra változott (93,30 százalék). Moldovában 5911 zsidó (35,63 százalék) és 10.679 keresztény (64,38 százalék) alkalmazottat tartottak nyilván 1940. november 16-án. 1941 december 31-én a zsidók száma 4558-ra esett (23,11 százalék), a keresztényeké pedig 11.642-re emelkedett (71,89 százalék).

Frékvében és a Borságyban a számadatok a következők voltak 1940 november 16:

Zsidó 3001 (8,90 százalék), keresztény 33.430 (91,10 százalék). 1941 december 31: Zsidó 2369 (6,10 százalék), keresztény 35.186 (93,90 százalék).

Munteniában — Bucarestin kívül — ez volt a helyzet: Az 1940 november 16-i 1154 zsidó alkalmazott mellett (4,05 százalék) 27.323 keresztény alkalmazott dolgozott (95,95 százalék). 1941 december 31-re a helyzet annyiban változott, hogy csak 425 zsidó volt állásban (1,4 százalék), ugyanakkor pedig a keresztények száma 29.925-re ugrott (93,6 százalék). Olteniában 169 (21 százalék), illetve 631 (79 százalék) volt az arány, ami alig egy év elteltével 122-re (9,30 százalék) és 1180-ra (90,70 százalék) módosult. Végül Dobrudzsában 84 zsidó (6,80 százalék) és 1147 (93,20 százalék) keresztény alkalmazott szerepelt a nyilvántartásban 1940 november 16-án. 1941 december 31-én már csak 26 zsidó állt szemben (5,50 százalék) 418 kereszténnyel (94,50 százalék).

Összesítve az adatokat, megállapítható, hogy a rendelettel törvény megjelenésekor 28.225 zsidó volt alkalmazásban (11,80 százalék) 210.472 keresztényen kívül (88,20 százalék). 1941 december 31-re már csak 17.134 maradt (7,13 százalék) a zsidók közül, míg a keresztények száma 210.297-re változott (92,87 százalék).

1942 február 15-én, amikor a statisztikai felvételek készütek, 6894 cégnek volt zsidó alkalmazottja. Ezek összesen 213.526 személyt foglalkoztattak, amiből 41.877 volt a keresztény tisztviselő (19,81 százalék), 155.357 a keresztény munkás (72,49 százalék), 12.687 a zsidó tisztviselő (5,97 százalék) és 3605 a zsidó munkás (1,76 százalék). A rendelkezés alól az ország területén 339 volt tűzharcos, vagy ennek leszármazottja képez kivételt. A zsidók helyettesítése javarésben a nemzeti románosítási hivatalon keresztül történt.

Egyébként a románosítás terén szerzett tapasztalatok figyelembe vételével törvényjavaslat készült, amely a már megragadt zsidó magánalkalmazottaknak folytatásos eltávolítását viszi véghez, a román munkásoknak a háború következtében leköltött voltának és az eddigi gazdasági potenciák biztosításának szem előtt tartásával.

Nemesek nagyobb, de jobb termés is elérhető, ha a vetőmagot

„Ceretan”

SZÁRAZ VAGY NEDVES PÁC alkalmazásával csávazzuk. Az illetékes kerület Mezőgazdasági Kamara-jánál kérjen kifejezetlen „Ceretan-Bayer”-t.

A Ceretan-t a Földművelésügyi minisztérium engedélyezte.

BAYER

A bolgár miniszterek látogatása Constantan és Erdélyben

Bucurestiből jelentés a Rador: Az országban tartózkodó bolgár miniszterek Busila mérnök közmenkügyi miniszter és felesége tarsaságában pénteken különvonaton Constantába utaztak, ahol a lobogókkal díszített állomáson a katonai és polgári hatóságok vezetői fogadták őket. A bolgár vendégek azután megtekintették a várost, a kikötőt, és ellátogattak Mamaia fürdőhelyre is. Délután két óraker a kikötő igazgatója ebédet rendezett a bolgár miniszterek tiszteletére. Délután azután a különvonaton visszatértek Bucurestibe. Tegnap a bolgár miniszerek folytatták látogatásukat. Délben fogadták a román sajtó képviselőit, délután két óraker pedig résztvettek a Busila miniszter és felesége által tiszteletükre adott ebéd.

Bucurestiből jelentés a Rador: A bolgár újságírók Sibiu-Nagyszebenbe is ellátogattak, ahol a hatóságok ebédre látták őket vendégül. A banketten számos pohárköszöntő hangzott el, amelyekkel a román-bolgár barátságot méltatták. A bolgár újságírók megtekintették a múzeumot, az egyetemi klinikát, a város nevezetességeit, majd Vistea de Jos községbe mentek, ahol a díszes népviselethe öltözött lakosság fogadta őket. A községben levő kulturothtonban tisztelőkre méltos volt, amely a román és bolgár himnusszal kezdődött. A misér keretében román dalokat és táncokat adtak elő. Azután megtekintették a templomot és betértek néhány gazdagságra is, ahol a földművelésügyi miniszter beszélt. A bolgár újságírók meglátogatták Fagaras-Fagarast is, majd visszatértek Bucurestibe. Este az Arco étteremben vacsorát tettek, amelyen pedig Sinaiát és a Prahova völgyét tekintették meg.

A rigai ortodox érsek megállapításai a Szovjet vallásüldözéséről

Rigából jelentés a Rador: Szergej érsek, a megföldítet keleti ortodox egyházának feje állást foglalt a moszkvai érseknek a londoni rádió által ismertett kijelentésével szemben, aki azt állította, hogy a németek az ortodox egyház ellen harcolnak, a szentképeket elpusztítják és a hívőket meggyilkolják. Az érsek a többi között a következőket mondotta:

— A bolsevizmus alatt az összes vallásfelekezeteiket rettenetesen üldözték. Ezt a tényt bizonyíthatja a meggyilkolt, bebörtönözött vagy száműzött százezer vértanú. A templomokat kirabolták, bezárták, más célra adták. Szentpéterváron 1914-ben kétszáznegyven templom volt, 1942-re ebből már csak hét maradt nyitva.

— A bolseviszák — folytatta — megszüntették minden intézményt, amelynek a vallásvalószínűleg valamilyen kapcsolata volt, a gyermekek nem tanulhattak a vallásról, az utóbbi időben pedig a keresztelést is megtiltották.

Megállapította az érsek, hogy az egyházüldözés még a háború kitörésekor sem szűnt meg, végül bebiztosította, hogy a hit újból való bevezetése csak a bolsevizmusnak, a világ és Krisztus ellenségének legyőzése után lesz lehetséges.

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. Pista Bratianu 3. Telefon: 23-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirojában, Ambrus-utca 3. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldi kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hirdetéseknél, közértesítőkben és közismertelmek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Őszi miniatűr

Bágyadé... gáspati sápadt sárga rengek a rózsák szírommá foszlott, szét hullasztott, fonyadt — szép virágán. Sárgult lombokon sóhaját át a szél és sötét foltok barnalódnak már a vadszőlő sok-sok kis levelén. Ősz-ízű már az illat és fény. Száraz avar zizeg hallan a szél, aranyzárlon perget le a fáról észrevétlenül egy kis levelkét. Fonyadt — biborra esőfel már a nap s most lehullt esőben fűl avartak. Új lefolyást: termő talajnak.

— KIRISZTÓF MÁRYA (Timisoara-Temesvár)

Hisz szavakkal

komoly, bizonydalmakkal

Signor Agostino Cercatore egy reggel, mielőtt nivalóba mutat volna, ravatában lévő lakásáról, fiatal feleségével, Laurával, egy kis szóváltásra keveredett, elvörösödött a legjobban családban is előfordul. Cercatore ur a bekes család harmonia mive volt és dalban az a szilárd elhatározással indult háza, hogy kiengesztelt feleségét, annak nagyobb volt esakidása, amikor hiába keresett otthon hámat. Rövid lehegett? Természetesen visszatekintett édesanyjához — gondolta Signor Cercatore és mivei a gyors elhatározás embere volt, vonatra ült és elutazott anyósához Milánóba. Laura azonban itt sem volt, mire újabb az állomásra sietett és haladéktalanul elutazott sogaorájához, Alessandriába. — Hiába akart azonban őgy gyorsan nékét kötni, itt sem járt szerencsével. Abban a reményben, hogy megszökött hitvese időközben talán maga is meggondolta a dolgot, a következő napon dűben ismét visszautazott Páviába. De most is hiába. Mit tehetett mást, megpróbálta az utolsó lehetőséget is és haladéktalanul vonatra szállt Crespello Cároliba, ahol feleségének ismerősei voltak. Laurát itt sem találta.

Cercatore ur, minden reményt feladva kétségbeesetten ült ufra vonatra, hogy legalább otthon pihenhesse ki a bonyolult utazás fáradságait. De csak most jött az igaz meglepetés: Laura haragját szikrázó szemekkel várta és éles hangon mondta szavakkal, hogy hol kalandozott napokon át. És Signor Cercatore ekkor tudta meg, hogy a felesége egyáltalában nem szökött meg, hanem az egész időt otthon töltötte. Igaz ugyan, hogy ez alkalommal nem halászböjzében, hanem a nagy hőség miatt egy különben nem használt hűvös szobában, de mindenesetre otthon tartózkodott. Ehhez járult még, hogy amikor férje otthon kereste, mind a két alkalommal mályven aludt, jeleül annak, hogy a jó alvás és tiszta lelkiismeretre vonatkozó közmondás szerint nem ő volt a perpatvarban a hibás. Ezt különben abból a nagy igyekezetből sem nehéz megállapítani, amellyel Cercatore ur annyi áldozatot vállalt a kibékülés érdekében.

— Cassulo bucaresti pápai nunciust kihallgatása a pápánál, Rómából jelenti a Német Távirati Iroda: XII. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta Cassulo Andrea bucaresti pápai nunciust. A nunciust, aki nénteken este elutazott Bucurestibe, előzőleg meglátogatta Maglione pápai biboros-államtitkárt.

— Räder német nagydímrális szerencsés kivanata Grossi sorhajókapitánynak. Berlinből jelenti a Rador: Räder nagydímrális, a német tengeri haderő főparancsnoka az orosz haditengerészeti államtitkár lárágon keresztül szerencsés kivanatait küldötte Enzo Grossi sorhajókapitánynak, aki mint a Barbarigo olasz tengeralattjáró parancsnoka az Atlanti-óceánon elsüllyesztette az Idaho nevű 33.000 tonnás amerikai csatahajót.

Őszi kabátokat, ruhákat fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett vállalat, Arad, Atianu-utca 2-4 sz. (Minorita-palota) Episco ul Iradu No sz

Negyven éves a timisoarai-temesvári református templom

Ahol egykoron a „parasztkirály” tüzes trónra ültettek s ahol még egy pár evuzeddel ezelőtt mauvirágos jelen a cirksusz tanyázott

Régi történelmi helyen, azon a tájon, ahol négy évszázadot meghaladó idő előtt Dózsa György kivégzése ment végbe, négy évtizeddel ezelőtt a mai kor igényeinek megfelelő építkezést fejeztek be. Tornyos bérpalota került arra a tájra, ahol egyszer, hajdanában a tüzes trón állt s a „parasztkirály” fejére az izzó koronát illesztették. Egy nagy ország képzeletét foglalkoztatta egykoron, sokáig, az a timisoarai-temesvári esemény s emléke máigian megmaradt. Négy évszázad során sok minden történt. Világesemények egymást váltogatták s a timisoarai-temesvári rögzökön is változatos események zajlottak le. Két évszázad előtt aztán teljesen megváltozott a kép. A régi vár helyébe újat építettek, új városrészek keletkeztek a régiék helyett. Csak az a bizonyos rész ott a vár — Belváros — és a Jézusváros között nagyjában megtartotta régi jellegét. Pusztaság, buja növényzet, hepe-hupás hely maradt, amelyen negyvenkilencben ágyutelepelt ástak be s amelyen aztán még igen sokáig a vásárokat tartották. Tözsomzedságában még négy évtizeddel ezelőtt a Barnum-cirksusz amerikai méretű tornyóra állt. Az a hely messziterjedő térséggel együtt örökös pusztaságra volt itélve az elavult maradásig felfogása ellenint. Rég elporladt császári generálisok, máltos ellenállással dacolni akartak az idők járásával és tarogat sem engedték a maguk elképzelésük: hogy tudniillik Timisoara-Temesvár régimódi vára örökös vár marad s egy ágyulövénnyire „szabad kitérés” van szükség. Az építési tilalmi zóna a város kellős közepén elasztotta meg a fejlődésre hivatott, nagyvárosi jellegre törekvő Timisoara-Temesvár kibontakozását, még akkor is, amikor az „ágyulövénny” méretet már rég másként értelmezték — másrészt a technika fejlődése s a hadieszközök tökéletesedése mellett, az a régi várrendszer a maga bevezetését illetően omladozó falakkal adott esetben uovis már felelőtlenség volt volna végül a város okkori vezetőségének megfelelő fel-

légése és utánjárása megnozta ennek a városnak is az életét s a fejlődéshez való jogát megszunt timisoara-temesvár varjeltege s a „chamuzonak” is megszunt. Konotozast, thannakat, eisoptort a haladast lendülete.

Negyven év elég jelentős idő egy város történetében. Amikor negyven évvel ezelőtt azt a tornyos bérpalotát emelték s vele együtt mindenre építkeztek, ez a tevékenység, mondanai, korszaklató volt. Megkezdődött vol ta mai, modern Timisoara-Temesvár kialakítása. S a város ezen új korszakának meglehetősen az elején építeték fel a timisoarai-temesvári reformátusok a templomukat. Azzal a stílusos, szép, tornyos bérpalotával, a „Református Házzal” egytében, amelybe a templom is beleilleszkedik. A timisoarai-temesvári reformátusoknak ez a nagyszabású épülete egyben jelentős részlet volt az újonnan kialakított városnegyedben, ahol egyre-másra, egymás mellé sorakoztak régi, elhagyott mezőség helyén a szép, stílusos épületek. És utak és fasorok keletkeztek sorak mellett, ugy hogy a református palota ablakait kitarva egy május táján, valóban találó a szép dal:

Tele van a város akácfavirággal,

Akácfavirágnak édes illatával...

Most van negyven éve, hogy elkészült a templom és vele a palota. A templom felszentelése 1902 október 19-én ment végbe. Az egész Bánság református-ságának lélektelítő ünnepege volt ez a felszentelés. A templomszentelés negyvenedik évfordulója következett el. Ezt kívánja most méltó módon megünni a timisoarai-temesvári református gyülekezet. Október 18-án, 19-én vasárnapon rendezik meg a jubiláris ünnepséget. Délután 5 órakor templomi ünnepély lesz. Halaadó istentiszteletet tartanak s az ünnepi alkalommal való tekintettel ezt lélektelítő művésziszámok keretébe illesztik. A jubiláris templomi ünnepély részletes műsorát leközölvebb közöljük.

— Pápai konzisztórium ül össze Rómában. Rómából jelenti a Német Távirati Iroda: Vatikáni körökben nem erősített meg azokat a híreket, amelyek szerint konzisztórium ülés össze, hogy nyolc bibornokot választanak. Karácsony táján valószínűleg összeül a konzisztórium, de biboros választásra csak a háboru után kerül sor.

— Pétain tábornagy Avignonban, Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: Pétain tábornagy francia államfő hivatalos szemelekoruttra Avignonba uazott. A pályaudvaron beszuszatására megjelentek a kormány tagjai. A város lakossága melegen tüntetett a tábornagy mellett.

— Megszüntették az állami házakban lakó tisztviselők és rokkantak bérkedvezményét. Az aradi románosítási hivatal (CNR) közli az állami házakban lakó tisztviselőkkel és rokkantakkal, hogy az általuk eddig élvezett bérkedvezményt a bizponti románosítási hivatal megszüntette. Ezentul az ugynevezett „valoare locativa” összegét kell bér gyanánt fizetniük. — Az aradi CNR hivatal felszította az állami házak kezűit, hogy ellenőrizték, a lakók betartják-e a különböző légvédelmi előírásokat.

FORUM (Arad)

Következő slágerfilmje

Egy film amely kiállításban felülmulja a „MÁRIA ANTOINETTE”-t

Bécsi vér

Egy film, amelynek melodiáiban már egyszer gyönyörködünk a felejtethetlen, NAGY KERINGÓ”-ben

Bécsi vér

Egy film, amely kacagatóbb mint a „ÉVIG NEM LESZ SZERENCSEM”

Bécsi vér

Egy film, amit mindenkinek meg kell néznie

Bécsi vér

JOHANN STRAUSS halhatatlan operettje után filmre rendezte WILLI FORST, a főszerepekben MARLA HOLST — WILLI FRITSCH — HANS MOSER — THEO LINGEN

Legueátabb hasznító vértisztító és epehajtó a földes féle

SOLVO-pirula

Egy doboz ára 38 lei. Készíti Dr. Földes gyógy-szertára, Arad. Minden gyógyszerárban kapható

— Belföldi titos éjszaka elhagyta a lakását. Amszterdamból jelenti a Német távirati iroda: A brit hírszolgálati ügynökség közölte, hogy Belfast városának nyugati részében megölték a lakosoknak este 11 óra és reggel 6 óra között való elhagyását.

— Acél a villany-göröcsben. A közönséges érc-nagyítóban a kétezerszer megnagyított kép már nem elég tiszta. Így tehát egészen finom egységeket már nem látunk. A villany-göröcs ellenben tízezer és még nagyobb számú nagyításnál még mindig éles képet tár elénk. Az érc tárgyakról nyert felületi ábrák még mindig nem voltak kielégítőek és hosszas munkára volt szükség, amelyet az AEG kutatóintézetben Mahl dr. végzett. A közönséges reflexiós felvételek villany-sejtéssel nem voltak kielégítőek, Mahl dr. levonatot készített a felületről és ezt a felvételt vizsgálta meg a villany göröcsvel. Az eljárás meglepésszerűen sikeres volt, mert kiderült, hogy ezáltal előállíthatók a felületi ábrák.

— Bezárták a londoni Royal Albert csarnokot. Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit rádió közlése szerint a londoni Royal Albert Hallt be kellett zárni, az összes hangversenyeket lemondták. A bezárára az adott okot, hogy egy régebbi légítámadás alkalmával találtak érte a csarnokot, amelynek tetőzfeléről most levált egy faldarab.

— Falusi gazdák hétköznap nem járhatnak városba. Az arad megyei prefektúra közlemény adott ki, amelynek értelmében a szeptember 15-től november 15-ig tartó mezőgazdasági munkálatok tartama alatt a falubeli földművesek és mezőgazdasági munkások heti vagy alkalmi vásárookra hétköznaponként nem mehetnek egyik községből a másikba vagy Aradra, esakni vasárnaponként. A vásárokat ugyanis a belügyminiszter határozata értelmében vasárnaponként tartják. Ezért vasárnaponként nyitva tartandók ugy Aradon, mint a megye fontosabb központjaiban mindazok az üzletek, amelyek paraszi árut hoznak forgalomba, vagy a földművelést szolgálják.

ORÁK ÉKSZEREK REITER JÁNOS

legelősebbak órástízetében Timisoara-Temesvár IV., Vacaresen utca 29 Baromli-piac Javitások éves itállás mellett. Pontos kiszolegás

— **Hitler üdvözlő távirata a nankingi kínai kormány elnökéhez.** Berlinből jelenti a Rador: A vezéri főhadiszállásról közli, hogy Hitler kancellár az október 10-i kínai nemzeti ünnep alkalmával szívélyes-hangu üdvözlő táviratot küldött Wangsingweinek, a nankingi kínai kormány elnökének.

— **Díjmentes rádióengedély a hadirokkantaknak.** Bucurestiből jelenti: A rádióársaság értesítette a nagyvészért, hogy alapszabályainak értelmében díjmentes rádióengedélyt állít ki a nyolcvan százalékot meghaladó hadirokkantaknak.

— **A légvédelmi tudnivalókat ingyen osztogatják Aradon.** Az aradi városi légvédelmi hivatal nagyszámú nyomtatványt bocsátott az aradi újságírók bökét rendelkezésére, hogy a lakosságnak ingyen szótosszák ezeket a nyomtatványokat, amelyek a szükséges légvédelmi tudnivalókat tartalmazzák.

— **A rádióársaság felhívása a késedelmes előfizetőknöz.** A timisoarai-temesvári posta rádióosztálya figyelmezteti a rádióelőfizetőket, hogy az október 1-ig esedékessé vált díjak kiegyenlítését e hónap 15-ig végezhetik bírságmentesen. Aki ezen a napon túl is adós marad az előfizetéssel, azt orvhangtónak tekintik és 5860 leitől 24.000 leig terjedő pénzbírsággal büntetik. A díjak kifizetését naponta 9—12 és 4—6 óra között fogadják el.

— **Betegsége miatt véget vetett életének.** Prasler Mihály nemcsak éves jímboiai-zombolyai lakos felakasztotta magát és meghalt. Az életunt férfi súlyos tüdőhajtban szenvedett és már többször megkísérelte az öngyilkosságot.

— **Már mámban sem évezet az élet.** Newyork, Philadelphia és Csikago toboszoros minomosal, akik más városokban ebben az időben mámban, a világ legéregasabb tudományon szoktak a pénzgyarapítás tanulmányai megrendült egészségüket helyreállítani, az élet reményeikkel alapították meg, hogy már moridában sem renegik tejei az élet. A sokat olvasott amerikai folyóirat a „Time” érdekes panasznak ad hangot. „Ebben az évben valamiképpen a keleti partok földönylein való tartózkodás sem zavartalan élvezet, mert ezek a helyek fűrdőhelyjellegükre, nem csak a szigorú elscétítési rendszabályok miatt, hanem már csak azért is elvesztették, mivel a tengelyhatalmak buvárhajói miatt egyetlen pillanatig sem lehet az ember biztonságban. Ezek hadműveleti terepükre, közvetlenül a partokig kiterjesztik. Ezenkívül a tartályhajó elshelyeztetések következtében a parti vizeket állandóan olajréteg borítja, hogy már akkoz is nagy elhárózás kell, hogy az ember egyáltalában vízbe tegye a lábát.

— **Anyakönyvi hírek.** A timisoarai-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Biatu Valeriu dr. orvos fia Dorin, Balnojan Nicolae nap számos leánya Silvia, Cazacincu Petru főhadnagy fia Muna, Ritter Gyula textiltechnikus leánya Hildegard. Hazasságot kötött: Voda Ioan tisztviselő és Bragaru Mária, Menyhért Béla kereskedő és Zombori Amália, Erdélyi Miklós borbélysegéd és Müller Anna, Rudas György dr. orvos és Sugár Livia, Sipos István mészárossegéd és Falás Vilma. Meghalt: Färber Miksa, 77 éves, Maurer Erzsébet, 69 éves.

Ujabb kanadai csapatok érkeztek Angliába

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közli, hogy Angliába újabb kanadai csapatok érkeztek, amelyek pótolják a Dieppenél elszenvedett veszteségeket.

— **A kenyér új ára.** Timisoara-Temesvár város 38. számú renouete értelmében a jövő nelen — miként már jeleztük — a kenyér új keverési aránya lép életbe. Eddig 70 százalék búzalisztet használtak fel a kenyérhez, ezentul 60 százalék liszt mellett 10 százalék köles, 10 százalék bab és 20 százalék burgonya kerül a kenyérbe. Miután az olcsóbb liszt helyett drágább anyagot az eddiginél nagyobb arányban kevernek a kenyérbe, a kenyér ára megváltozik. A póttanyag beszerzési ára 46 lei kilónkint, így ezentul 16 lei helyett 17 lei a kenyér ára.

— **Olasz művész hegedűhangversenye.** Megirtak, hogy a kiváló olasz hegedűművész Remy Principe, e hó folyamán hangversenyt tart Timisoara-Temesvárott. Mint értesülünk, műsorán Paganini, Zandonai, Bach és saját szerzeményei szerepelnek. A hangversenyre számozott ülőhelyek már most előjegyzendők az Olasz Kulturintézet titkári hivatalában. (Liberatii-tér 2, Távbeszélő 12-77.)

— **Lopások és betörések Aradon.** Az elmúlt éjtszaka az aradi Sanitex cég mikelakai raktárából Rusi Sava mintegy 60.000 lei értékű gyapotfonalat lopott. A tolvajt a raktár éjjelére Maghiari Isiaia segítette a lopásban. Mindkettőjüket előállították a rendőrségen. — Mintean Gheorghie Romanilor-ut 29. számú lakásában betörő járt és mintegy 300.000 lei értékű ruhaneműt, ágyneműt és egyéb tárgyakat lopott.

— **Temetés.** Özvegy Rosengarten Vilmosné és leánya Lea, megtörtén értesített rokonait és összes ismerősét, hogy a baleset következtében elhunyt szeretett férj és apa, Rosengarten Vilmos temetése e hó 11-én délután 3 órakor lesz a Timisoara-Temesvár belvárosi zsidó temető halot-as-házából.

ARO A ÜDE, SZÉP, FIATAL BÁRSONYOSSÁ LESZ A DR. FÖLDES féle **GENIUS** arckrém használatával. Egy tégely éjtszakai, vagy nappali arckrém 100 lei **GENIUS PUDER**, **GENIUS SZAPPAN** 100 lei. Készíti Dr. Földes gyógyszerház, Arad.

— **A géppuska őse már hatszáz éves.** A géppuska első eloutára az ugynevezett „riadaudquin”, 1342-ben bukkant fel. A levegyer több kisebb csöbű álló ágyu volt, melynek csöveit akár egyszerre, akár pedig egymás után el lehetett sütni. Janos burgundi herceg 1415-ben állítottól több, mint 2000 riadaudquint vetett harcba Angia ellen. A különös ágyu hatása az egykori tudósítások szerint meglehetősen nagy volt, töltése azonban oly sok időt vett igénybe, hogy egy egész napos csatában csak kétszer lehetett el-sütni. Harci értéke így mégis csekély maradt és lassankint egészen feledésbe merült. A mai értelemben vett géppuskát, azaz a visszalökő erő elve alapján megszerkesztett gyorstüzelőpuskát egyébként csak 1883-ban találták fel.

— **Gyászír.** Szabó Mózesné, született Barabás Rózália e hó 10-én elhunyt. Temetése 11-én, vasárnap, délután 4 órakor lesz az aradi Felsőteme ő Eternitatea halottasházából.

Oktober 15-ig cserélik be a forgalomból kivont zöldszinü ezer leies bankjegyeket

A Nemzeti Banktól nyert értesítés alapján közöljük, hogy a forgalomból kivont zöldszinü, a volt királyi viznyomasos arcképet viselő 1000 leies bankjegyek becserelésének végső határideje oktober 15. Eddig a napig tehát mindazok, akik még ilyen ezer leiesekkel rendelkeznek, feltétlenül cseréjék be a forgalomból kivont bankjegyeiket.

Tűzfakereskedők közbenjárása a szállítás fokozására. A timisoarai-temesvári tűzfakereskedők szakcsoportja kérelemmel fordult a katonai és polgári ellátási államtitkársághoz, hogy a közelgő télre való tekintettel rendelje el a tűzfának a termelő állomásokról való fokozatosabb szállítását. Az államtitkárság most értesítette a helybeli fakereskedőket, hogy a jövő héttől kezdve tizenöt napon keresztül a vasutat a tűzfakészletek gyorsított szállítására utasította. Ennélfogva várható, hogy a fogyasztók az idejében rendelt tűzifa szükségletüknek hamarosan birtokába jutnak.

— **Aggastyán öngyilkossága.** Timisoara-Temesvárott Novac Teodor 81 éves volt kocsis, faskamrájában felakasztotta magát. Holtan találták.

— **Aradi bírósági hírek.** Az aradi büntetőtábla elutasította Krepl János dr. aradi fogorvos felebbezését, akit a törvényszék 20.000 lei pénzbírságra ítél, mert 1862 pengőt találtak nála, amely összeget a Nemzeti Bank engedélye nélkül vásárolta egy ismeretlen személytől. — **Batna Panna Craciunesti községbeli legény** öt gramm bányaaranyat lopott, ezért a Brad-zarandi törvényszék három havi elzárásra ítélte, az aradi tábla 3000 lei pénzbírságra szállította le a büntetést. — **Rus Nicolae Zdrapti hunedoarai-hunyadmegyei községbeli 67 éves gazdánál** házkutatás alkalmával lopásból származó bányaaranyat találtak. A törvényszék hat hónapig fogházzal és 15.000 lei pénzbírsággal sújtotta, felebbezés folytán az aradi tábla felteremtette. — **Matkovesik Ede bradi-brádi lakos** Petrosuban-Petrosényben 70 kiló cukrot vásárolt és azt haza akarta szállítani, de Aradon a szállítmányt elkobozták. Az aradi törvényszék szabotázsbírsága két hónapi munkatáborra ítélte, felebbezését a tábla elutasította.

Jön! Jön!
SYBILLE SCHMITZ
JEAN GALLANO

— **Shakált növesztenek az amerikaiak.** Az Észak-amerikai Egyesült Államok termelésügyi hivatal — min; Genfből értesülünk — azonnali hatállyal megtiltotta a borotvakések gyártását. Tilos a jövőben a borotvakészülékek gyártása is a polgári szükséglet számára. Korlátozák az önbortóvaló készülékekhez való pengék gyártását is. Amennyiben az eddigi mennyiségnek csak huszonöt százalékát állítják elő ezután. A jenkiük tehát — szakált növeszthetnek.

Az ismeretlen nő az ARO-moziban

Ügyeletes gyógyszerárak

Vasárnap, oktober 11-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Stauble (volt Hajos, a prefektúrával szemben) és Niedermayer (Szerb-palota).

Hétfőn, oktober 12-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Lager (volt Vojtek, Regina Maria-ut és Moise Nicoara utca sarok) és Berger (Saguna ut és General Coanda utca sarok).

Vasárnap, oktober 11-én Timisoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-ut), Gyárváros: Jahner R. (Stefan cel Mare utca), Erzsébet város: Keller (Carol-ut), Józsefváros: dr. Gotterbarm (Vacarescu utca), Mehalában a Corvin, Fratelia-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerház.

Hétfőn, oktober 12-én Timisoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszerárak tartanak ügyeletes szolgálatot: Belváros: Götz (Bratianu-ér), Gyárváros: Maszalis (Badea Cartan-tér), Erzsébetváros: Sárگا (Forumbescu utca), Józsefváros: Ursu (General Dragalina-tér), Mehalában a Corvin, Fratelia-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerház.

Muzi

Vasárnap és hétfőn Aradon a mozik műsora a következő: Aro: Karelina (francia film). Corso: Tiltott szerelem (olasz film). Forum: Nagy Frigyes (német film). Uránia: Egy mámoros éjtszaka (olasz film).

Vasárnap és hétfőn a timisoarai-temesvári mozik műsora a következő: Apollo: Férfak nélküli ház. Capitol: Ciarabub, Thalia: Karnevál. Corso: A titokzatos szerető, Fratelia mozi: A hó feleség, Roxy mozi (csak vasárnap): Akasztófára Pedróval.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64
Folydéli mozgó nyitott tetővel

Ma, vasárnap!
Hőadások 3, 5, 7:30 és 9:30 órakor
Vasárnap 11:30 ker matiné 30 leies helyárrakkal

Celida VALLI
FOSCO GIACHETTI
VIVI GIOI
OSVALDO VALENTI
CAMILLO PILOTTO
Regia: E. Gallone

Tiltott szerelem
Egy gyönyörű és romantikus szerelem megható története — Az asszonyok és leányok filmje
Egy este heten ó a legnagyobb élményekkel

SZELLEMI IROINK FELADATA VÉGSZÓ

Tíz írónk szólott a Déli Hírlap hasábjain az írói feladatokról, az írói munkáról. Tudjuk, nem teljes a névsor s hiányosa a leginkább most érezzük, mikor összegyűzni szeretnénk e nyomtatott beszégek eredményeit. Bizonyára ugyanez a hiányérzet támadt megismerésünk közönségünkben is, mely joggal kérheti számon már, ön Áronnak az irodalomtörténetben is súlyos és igaz értéket jelentő szavát, valamint a műbírálat ősz mestere, Rass Károly, nekikülönben a politikai és történelmi írás kétkíváló műve: Gyárfás Elemér és Jakabffy Elemér s szellemi életünk többi rangos képviselői elmaradt hozzájárulását. Am a nehezteléseket háritsuk át a körülményekre s higgyük, hogy a hiányzó is együtt vannak a jelenlévőkkel abban a hitben és akaratban, hogy irodalmunknak itt feladatai vannak, munkásainak pedig mindegyikük el kell követnie, hogy e némes, az emberi fejlődés örök maradványát lelkedezett feladataikat másvár lélekkel, kereszi ényvénkedettséggel és művészi lelkiismeretességgel teljesíthessék.

A tíz író,

aki az ankétén véleményt mondott, az irodalom különböző munkaterületeit képviseli. Vannak közöttük kimondott szépirodók s vannak vallásbölcsészek, műbírá-

„Hívők hangját hallottuk”

A vigyázó örökös gondolata különben végig vonul valamennyi írónk hozzájárulásán. Stamos egyéb összecsendülés is van e nyilatkozatokban s közöttük legmegkapóbb az alázat s a felelősség. Mintha mindannyian ama csillagképre vetnék tekintetüket, ahonnan kulturánk fénye hull ránk. A bővület visszafójtott igazalmát érezzük soraink mögött. Igazi íróknak más magatartása nem is lehet a legnagyobbak szellemi arca előtt. Nincs nép, amely ne tisztelné szellemi nagyjait; ne gondolna áhíttal a fölük kapott örök értékekre. Nálunk mégis külön ünnepi hangulatot hoz az elébük való járulás. Ugy érezzük: ha szellemi kulturánkról beszélünk, kissé az életünkről is beszélünk. Általa vagyunk, amik vagyunk és általa maradunk meg.

Hívők hangját hallottuk... Hetvenkedő fogadkozásnak, kérdésnek, önteltségnek még a nyomát sem láttuk senol. Annál inkább érezzük az aggodalmat, amely ott ül a lovas mögött. Am az aggodalommal e felelősséggel faragott gondolatokban megtalálunk mindazt az áhítatot, akaratot és izomfeszülést, ahogyan a munkába álló földműves az égre tekint, hogy a következő pillanatban a földbe akassza ekejét. Szerte a világon válaszúthoz érkeztek a nemzeti irodalmak. A fegyveres fejtáráb megriásztó tai, az írók, a népi géniusz csillagjára függesztik tekintetüket, onnan várják irányt, vigaszt és biztatást. His győtrődnék a kérdés sulya alá: mi is legyen hát ma az írói hivatása? A hivatásig sors még emélt is. Válaszban fogalmaz. Feladatáról beszélt. Betör a vívódo lélek magánvába, elefántesont-tornyokat dönt s az írói kiviszi népe színe elé, hogy az élet és az irodalom közötti személynél nézzék egymás arcába.

De mit ér a találkozás, ha az írók hallgatnia kell. Hiszen hangtovábbító eszközök nélkül sata néma-tétek az, amit az irodalom nyújthat. Az olvasót az író pusztán létezése nem elégítheti ki. Sem az, ha csupán íróasztala fiókjának döngöznek: hallgatni akarja őt, aminthogy — idézzünk Szelmer Ferenc nyilatkozatából: — az író is hallani akarja saját szavát. Imit csak akkor lehet — mondja tovább — ha visszahang van rá. Visszahang pedig nem támaszthatnak a meg nem jelent művek.

A megszólaltatót írók legtöbbje erre a kérdésre is kitért. Vegyük csak sorába javaslatukat.

Abony Gusztáv szerint hadulástul a meglévő kereteket kell felhasználni. A „Déli Hírlap” és a „Magyar Kisebbség” fogadjon el irodalmi kéziratokat is és bocsássa azokat lektorok elé. Előbb gyűjtsünk kéziratot s majd ha gazdag anyag lesz együtt, akkor beszélhetünk szépirodalmi folyóirat, könyvkiadóvállalat, sőt irodalmi társaság tervéről is. Javasolja még egy antológia kiadását, mely itteni íróknak a magyar kulturáról szóló vallomásait gyűjtene egybe.

lók, társadalomkutatók. Amint látjuk: tágul, repedezik az irodalom régi klasszikus fogalma, mint mindig, amikor az elakadt élet a sokarcu Szellem segítségéhez kénytelen folyamodni. Bizonyos mindenképpen, hogy mai életünk sokkal több kérdéssel östromolja irodalmunkat, semmint azokkal egymagában a költő meg tudna birkózni. Az élet győtrődik s a szépség nem mindig nyugtathatja meg. Már pedig haladó irodalom az, amely akár egyetlen népi és emberi kérdést is elenged a föle mellett.

Az akadémiai kategóriák feltételei örei ne bántódjanak há: irodalmunk területgyarapodásán. Inkább pezsgő gazdagodást lássanak benne, mint lomposan nagyzó szegénységet. Terjeszkedjék csak minél messzebbre a vetés s járja át minél több erjesztő anyag a szellemi talajt. Igazi gondunk és aggodalmunk maga a termés-letyén. Műbírálatunk nem alszik! — mondja Kiss Béla örömelem, de nyomatékos figyelemzettséggel is a Csáky szalmájáról ábrándozó dilettantizmus felé. Színvonalban nem alkuszunk, különben életjogát alkudná el irodalmunk. Nem tengődni akarunk, hanem gazdagodni és gazdagítani; marandandó értékek pedig csak ott teremnek, ahol éber az alkotás és bírálat művészi ömudata.

Farcádi Sándornak nincs konkrét javaslata. Ellenben költőhoz illő temperamentummal, sürgeti az irodalmi számbavételt és szellemi szervezkedést.

Fekete Nagy Mihály a népszólgálat hasznossági szempontjait helyezi előtérbe. Az íróra az a feladat vár, hogy kalauza legyen népének az új terep nehéz ösvényein. Ugy véli, hogy ismeretterjesztő népies kiadványok végezhetik el legelőszörűben ezt a munkát. Az íróknak ki kell szólgálnia meg minden értelmiségit magyar (orvos, ügyvéd, kézett gazda, stb.), akinek mondanivalója van a nép számára.

Horváth Jenő nem tér ki a gyakorlati megoldásra. Határozottan beszélgeti viszont: „Nem lehetünk olyan szorult helyzetben, hogy rászorulhatnánk a tehetéstelen irodalom termékeire.”

Mi szűrhető le e véleményekből?

1. Valamennyi írónk ezt a gyakorlati megoldás kérdéjét, amit azelőttől röla... meg csak bizonyos mértékig... nem is lehet... hiszen... melyek... szava... az ő véleményük.

2. Kell azonban valamennyi megosztani talán... legközvetlenevön a nemzeti... megosztást egyrészt meg... irodalmi... nyújtatna.

3. Az irodalom viszont szűvenen ur, aki nem szívesen vesz igénybe idegen hajlékot. A maga törvényei szerint akar éni, ezt pedig nem teheti, csak akkor, ha már megteremtette a saját hazáját. Irodalmunknak tehát önálló hajléka van szüksége. Ez az értelme azoknak a javaslatoknak, melyek kiadóvállalat, folyóirat, évkönyv, antológia teret vetik fel.

4. A létesítendő irodalmi szervezetnek szorosán együtt kell működnie a Népközebbséggel. Ennek erkölcsi támogatása nélkül aligha tudná légyózni a nehezségeket.

5. Az egyebhangolt, célirányos munka előfeltétele: az írók személyes találkozója. Csak közvetlen eszmecsere hozhatja meg az adottságok számbavételét, a különböző irodalmi tervek megvitatásának s az írói cselekvés egyöntetiségének erőfőmőritő eredményét.

Egyébb észrevételek is adódnának még az ankét anyagából. De ne szaporítsuk a szót. Nálunk sokalta bőlecsében beszél az a rövidke újsághír, amely egy Ajud-Nagyenyeden készült könyvnek, Vita Zsigmond és Szentmiklósi Ferenc „Magyar Népmesék” című mesékgyűjtemének megjelenéséről számol be. Ugyan csak a Déli Hírlap közölte, hogy Idősebb Kubán Endre a délerdélyi és bánági régi magyar írók antológiájának összeállításán dolgozik, Jakabffy Elemér, a Magyar Népközebbség országos alelnöke és Martzy Mihály, a bánágsági tagozat elnöke megbízásából, amel-

Kacsó Sándor jözan valóságérzéké arra figyelmeztet, hogy ne ábrándozzunk „virágos kertből”. Ezen fényüzésre ma már nem telik. Ellenben próbáljunk „veteményes kertet” teremteni magunknak. Azaz: óvakodjunk a túlméretezéstől, eszközeink le-ének szerények és azt adjuk népünknek, amire éppen: szüksége van. Erre gondoljunk, akár könyvet, akár folyóiratot adunk a kezébe. Az eszközök egyébként nem függenek csupán a mi akaratunktól.

Kiss Béla hozzájárulása szigorúan megmarad az elmélet medrében. Konklúziója: „Legyünk szegények írókban, de ami tolluk alól kikerül, az legyen i-tyaláló.”

Nikola Jempey Károly a Kacsó Sándoréhoz hasonló gondolatot fejteget. „Egy-egy falat tárláló kenyér legyen a magyar író minden sor írása... Szarakozzék fel a meglévő napi, heti, vagy időszakos sajtóorgánuk mögött, s ne restelkedjék belőni egy-egy naptár szerkesztővárdájába. Tegyén meg mindent, hogy ezek a kiadványok irodalmi szempontból minél magasabb színvonalat képviseljenek. Aztán — fűzi tovább — ha erőből és időből többre is telik, kétfel, hármán, tízen, vagy valamennyien: zeállva egy-egy évkönyvvel is megajándékozhatják népüket és önmagukat is.” Mindenekelőtt azonban szeretné, ha az írók, a teendők megbeszélése végett, baráti találkozásra gyűlhetnének.

Sorestély Béla figyelemzet: a hagyományok köteleznék! A költőnek a fegyverzetében sem szabad elmulnia; szavát halatnia kell mindig, amikor népnek lelki üdülésre van szüksége.

Szenler Ferenc a testületi szervezkedést tartja a legelső feladatnak. Ezt a munkát viszont, a Német Népesoport mintájára, a Romániai Magyar Népközebbségnek kell elvégeznie, akként, hogy írókamará, vagy írószakosztályt létesít köbelén belül. Ezzel egy időben bármilyen szerény keretek között biztosítani kell a ma hiányzó kiadói tevékenység megindulását, akár népközebbségi, akár magánvállalkozás formájában.

Vita Zsigmond szerint az ittelő magyar író egyelőre nem tehet mást, mint hogy értékesebb szellemi anyaggal látja el meglévő lapjainkat. Keresnie kell azt hősv mire van népének szüksége. Mert az íróknak akkor is beszélni kell, amikor a politika hallgat. Feladata sokrétű; tehát: „A nani meönyvilátkozást lehetőségeiken túl meg kell találni a közebbségben szűteményes kiadványokban való megszólalás lehetőségét is.”

lett, hogy maga is több művel készül előállani. Más készüldésekről is hallunk.

Rebennen az ágak irodalmi berkeinkben;

talán tavaszi nyüzgész lesz belőle. A szót minden- esetre az alkotó íróknak kell átvennie; névsorolvasás volt mindössze az újsághír szerepe. S most, amikor munkáját jól-rosszul élvezze e, megnyugvással teszi le a tollat, mert feltett kérdése a megkeresett írók mindegyikétől azt a választ kapta, ami várt: az írói felelőség és lelkiismeret választát. Vájjék becsületükre az a nehéz időkhöz méltó komolyság, ahogyan bizonyoságot tettek a magyar művelődés nagy hagyományához való hűségükről, te tvágyukról és feladatvállaló készségükről. Ez a lélek hassa át őket a ma még megosztottan jelentkező szándékok, tervek és vállalkozások egybefogásának, összehangolásának most következő munkájában is.

Még üres a bölcső, de már reménykedéssel hajlunk fölébe. Bizalmunk, szeretetünk a születendő Réj egetjük a gyász sajtását, a nagy csapat, mely Móriéz Zsigmond, a magyar írófejedelem halálával érte szellemi életünket. Lesújtottan érezzük a veszteséget, de érezzük az írói tett, az építő gondolat, az igaz érök az időtlen szépség örökkelvalóságát is. A Sáratany, a Tündérkert, a Nagy Fejedelem, a Boldog Ember nem halhat meg. Az író testi elmulását sirathatjuk csupán: az irodalomnak nincs gyásza, mert az ér: irodalom, hogy felette álljon a mulandóság törvényeinek. Az ő bírodalmában koporsókból lesznek a bölcsők, Elemi bölcség, mint a 'ermőföld, mint a péu, mint a vizek utia, mint az északában felragvózó hsilag Csak az élet: hirdetheti az író, aki fölött ilyen csillag fényeskedik.

Kakassy Endre

ÉLETTÜNK

ÚJ MAGYAR KÖNYVEK

A Móríc Zsigmond halálával úgy éreztük, mintha az utolsó belégy nullott volna el abból a pompás írói nemzedékből, amely az 1900-as években lepé fel. A nagyok közül csak az egy Szabó Dezso él még, de félrevonulva hallgat. A magyar regény fejlődésének ezzel egy fontos szakasza zárult le és a nagy nekilendülés után egy időre talán visszacsúszás, elapozódás következni fog. A Móríc Zsigmond utáni nemzedékben tiszta elbeszélő tehetség alig van, a mai nemzedék inkább különböző műformák között keresgél, az élet értelmét, feladatait, a magyarság útját kutatja. Mesélő kedve alig van.

Móríc Zsigmond utótlára Rózsa Sándorról írt egy nagy regényt, Rózsa Sándor a lovát a grátja címmel. A régi pusztai világhoz tért vissza ebben a regényben és hírszerűt folytatásait is tervezte. Arról is hallottunk, hogy Móríc Zsigmond Kémén, Zsigmond regényeinek megújításával, stílusának átdolgozásával foglalkozik, de hogy mennyire jutott munkájában, azt nem tudjuk. De ha ma, halála után, egy pillanatra visszatelintünk írói pályájára, esődalattal kell adoznunk szinte kiapadhatatlannak létszó teremtő erejének. Igaz, hogy egyetlen értékű műveket hagyott hátra, de mindenikben megfoghatatlan életereje, gazdag társadalomismerete, emberábrázoló képessége. Halála után nagy úr tátong a magyar regényírásban. Móríc Zsigmond helyét nincs, aki betöltte.

Az új népies írók közül a Kodolányi János hatalmas regénykonceptói ébresztenek tisztelőket. Kodolányi egészen beleásta magát a magyar középkorba és széles esztendősi regényekben támasztotta föl a keresztény magyarság első századait. Most *Emese és a címén* készült egy újabb regénysorozat a honfoglalás idejéről. Az *Istenek* címen megjelent első rész a *Telvisny* vezér idejében terjedő kereszténységgel és a védekező pogányságnak összeütközésével ábrázolja.

Kodolányi írásai mellett elsősorban Illyés Gyulának újabb könyveire kell fölfigyelnünk. Illyés Gyula könyveiben az egyéni vallomások a nemzeti és európai sorsjal való tuskódással olvadnak össze. *Korona és a szék* munkája a *Puszták népe*t folytatja, a világháború és a forradalmak zaklatott korára visszafelé. Eredeti munkái mellett fordításait is érdemes megemlítenünk, hiszen ő fordította le a *Gionnak*, a *bübbös francia* irónak három kötetét.

A nálunk is ismert fiatalabb regényírók is szorgalmasan dolgoznak. Jékely Zoltán *„Ugliget”* címmel egy repatriált erdélyi család életét írta meg. Nagy Lászlónak *Pillangó Zsuzsika* című posztikus kis regényét dícsérik. Asztalos Istvánnak pedig *Úróm* címmel gyűjtötték össze a szegény ember világát megismerítő, friss hangú novelláit. Mindezeknél úgy érezzük nagyobb szabású a *Kárász József A szék* című regénye. Kárász József nagyserien ismeri az alföldi béréseket, munkások életét. Higgadt, biztos szemű megfigyelő tehetség és csüdes szavai mögött mély érzések izzanak. Egyik legtehetségesebb fiatal regényírónkat sejtjük benne.

A polgári élet írói közül Mára Sándornak egy pár újabb munkája érdemel figyelmet. *A Kassai örökösök*, *A Mária*, *Az igazság* egyre fávobb jutnak a tulajdonképpeni elbeszélő művészetből, inkább elmélkedő jellegűek és az európai kultúra sorsával foglalkoznak.

A regényirodalom viszonylagos szegénységét bőven pótolja a gazdag fejlődő tudományos irodalom, amely nem idegenkedik a nagyközönségnek szóló, közvetlen hangtól sem. A magyar kutatás társadalmunk irodalmunk és művészetünk eddig föltáratlan kérdéseit egymás után világítja meg összefoglaló munkákban. Bizonyára széleskörű érdeklődést keltett fel *Ortutay Gyula: A magyar népművészet c. albumszerű munkája*. E mellett említhetjük meg *Öz János: Csudatáska c. népmese gyűjteményét*, hiszen ez is népi művészetünknek büszkesége. Fontos munka *Pulhánszky Béla: Német polgárság a magyar földön c. könyve*, amely a magyar kultúra átalakító hatásával foglalkozik. A magyarságnak a szomszédos népekkel való érintkezése, azok története és ezzel kapcsolatban a nemzeti kérdések egyre több kutatókat foglalkoztatja. Eppen ezért igen jelentős *Szekfü Gyulának* a nemzeti kérdéseiről írt legújabb munkája. *Szekfü széles tudása és higgadt ítélete sok világosságot vihet ebbe a kérdésbe is. A magyar könyvkiadás a háború idején sem pihen, hanem az új mellett régi nagyjainkat sem hanyagolja el. Zrínyi, Csokonai, Madách stb. egyre újabb kiadásokkal hőltik meg a közönséget. A jelen és a múlt közötti szellemi folytonosság így épül állandóan.*

VITA ZSIGMOND (Ainud-Nagyenyed)

ADJ' ISTEN JÁNOS

Írta: György László

Amikor meghozta a vona, a városba, a tömeg sorozta a pályaudvar óriási üvegkapuja elé s ott magára maradt, mintha világ arvája lett volna. De nem jött ő meg a szemébe taruló latványból, csak szétvetette lábát s így nézte a várost a sok rohanó emberrel, a sok idegesen csörömpölő sárga villamossal, autóval. Nézte, cökmökje batyuba kötve kemény markába szorult s arra gondolt, miként tudott Julius ebben a hajcihős lármában megmaradni.

Otthon, a faluban mindig a csendes esetéket szerette. A tehének már megjötték a rétről, az égen kigyultak az első csillagok s ilyenkor elérkezett az ő idejük is. Kiültek az istállófal mellé a padra és hallgattak. A csendet a tücskök ciripelését, a kutgém nyirkosságát.

Itt a városban is alkonyodik már.
De hol hallja meg itt Julius a tücskök szavát, hol ja meg a piszkos, szürke égen a csillagokat?

Belenyúlt a kabátzsebébe és k... belőle a pepitafedelű notesz. Megnézte benne is... címet. Ott volt a helyén, ahová szívesen beírta... és derék betűvel: „Nefejeles utca 6.”

Mellette állt egy micisapkás.

Hozzát fordult s megemelte kalapját is,
— Magmondaná uraságod, merre van a Nefejeles utca.

A micisapkás elvigyorodott.
— Uraságod? No, ezt is régen mondták az ilyen magamfajta kópósoknak.

Örömben hogy, ilyen isztelek érte bele, is k... a...
— Minden csak oldalt itt a pályaudvar mellett.

... a villamos-síneken. Ott van az a...
— ... a...
— Tudja e, miért gyalázatos ez az utca?

S meg is felelt rá:
— Mert látktam ott egy... vaknál, de a poloskák elkergettek tőle.

A legény szeliden nézett rá.
— Az órámat csak engedje vissza!

— Jó érzése van magának, barátom — felelte a micisapkás sértődötten.

Es abbahagyta a barátságos karolást, vele az órának a nadrágszebből való kiemelését is. Köszönés nélkül, megvetően fordított hátat neki és csak annyit cörmögött az orra alatt: paraszt.

A legény is ment.
A tanács jó volt. Ahogy átgyekezett a síneken, már látta is az utcasarkon a táblát, hogy Nefejeles utca. A hatos szám csak egy ugrás volt ide.

Olyan érzés fogta el, mint a fogat húzó körörszónál. De összeszorította száját és felélt a második emeletre. Minden egyezett. Minden! Most itt áll az ajtón a név: „Dr. Nagy Sámuel, köz- és válfüggyvéd”. Hát levette a kalapját és mutatóját rányomta a csengőgombra.

FIGYELEM!

Nagy választékban
találhat

férfiszőveteket és szabókellékeket
ugyanugy mint azelőtt, így most is kizárólag a legrégebb szaküzletben

RABONG és SCHNEIDER Timisoara-Temesvár
1, Brătianu-t

— Julius... sikongia a csengő. — Juli... is...
Két hónapja ment el. Két hónapja, hogy felszállt a bekerház előtt a harmadik osztályba.

Es most ez a perc volt itt a harmadik hónap. Harminc hajnal, dél és éjszaka.

Belülről lánc csörtött az ajtón. Börtön itt minden ház, hogy láncal védik magukat az emberek?

De a lánc... hullt.
A lány, a Julius, meg csak állt ott előtte pirosabos ruhájában, bekötött fejével rémült, bozóog arcával, csak állt, mint egy fehér halott.

Neki belélt szólni is hozzá.
— Julius!

A lány szívére emelte kezét.
— Adj' Isten, János!

Valaki lenn dörrentön csapta be a kaput. Ők meg csak nézték egymást. Nem hitte szemük a valóságot.

A legény belenyúlt zsebébe. És előhuzta szép pléhórát a hűséges, derék mutatókkal. Hat óra huszonhat perc.

A vona vissza egy óra múlva indul.
— No, — mondta csendesén. — Pakolj!
Mintha eszelős szölt volna.
— János!

Kiperdült a könny szeplős, kis arcára.
— Ne sirj — sóhajtott a legény. — Pakolj. Jössz haza.

Még egy üzletrészt

jelezünk, hogy a többi városrészek is lehetnek egy-egy „HAN YI”-o (ja

„FURNICA-HANGYA”

Fogyasztási Szövetkezet 1. sz. fiókja,
Timisoara-Temesvár II., Piața Traian
Telefon 40-18

„Ó, ezt nem bírta a lány. Micsoda rossz álom ez. Anikor földjüket otthon előntötte az ár, apja megátkozta az eget, meg a földet. Őt meg kiverte a házból, nemjen szolgálni, ha már olyan legény mellé kötötte magát, aki béres sorban még magát sem tudta elartani. És most érte jöttek. János jött. Itt áll a szeme előtt.

Csak sirni lehetett erre, sirni, sirni, sirni.
Doktor Nagyné, ez a szép, kövér unó a sírásra neszelt fel gabenn. Ki is jött és megrökönyödve látja a legényt.

Egy legényt vacsoraidőben. Az ő lányánál.
— Mi' az, Julius? — kérdi megbotránkozva. — Nem mondtam, hogy nem fogadhat férfit nálam. Azonnal menjen be. A vendégek már várják a vacsorát.

Valamitől vidám lett János. Sokszor álmodott arról, hogy a városban egy kövér nő üti Julist. Most itt a kövér nő.

Belemosolygott a szemébe.
— Mondja meg benn naacsága, hogy ma nem Julius viszi a vacsorájukat.

Homlokára lökte kalapját.
— Ma a saját nagyságos kezükkel étkeznek, vacsorálnak. Ezt üzenem én. Kis Keresztes János, aki husz hóföldet örököltem.

Aztán csak átfogta Julius vállát, odahuzta fejét a melléhez és felnevetett.

— Gyüssz haza! Er' ed? A miénkbe. Aztán otthon este majd mesélhet sz mindenről. A Nefejeles utcáról, a poloskáról, a naacságáról. De csak egy este Julius! Egyetlen este, mert utána már ugy el kell fejtene a várost, mintha sohse járál volna benne, na benne

SZÖVETKEZETI ÉLET

Látogatás Arad két magyar iskolaszövetkezetében

Aradon, a római katolikus egyházközség iskoláiban immár évek óta igen szép eredménnyel két magyar iskolaszövetkezet működik, az elemi fiúiskola „Egyetértés”-e és a főgimnázium „Agite”-je. Az előbbi Návradý Ágoston akkori elemi fiúiskolai igazgató 1932-ben hívta életre. Jelenleg 153 tagja van és az üzletrészek értéke összesen 7160 leit tesz ki. Egy üzletrész 10 lei, de van olyan elemista fiúcska, aki harminc üzletrészre is jegyzett. Legtöbb gyermeknek tíz üzletrésze van.

A tanítás kezdete előtt látogatunk el az „Egyetértés” kis boltjába, amely az elemi fiúiskola egyik helyiségében működik. Mire nagyvásárkor a piactéren, vagy karácsony előtt a megnövekedett forgalmu üzletekben, olyan lármá, hangos alkudozás fogadja a belépőt. Az árut tartalmazó szekrénykék és az elárúsító asztal között, a „pull” mellett négy-öt apró fiúcska sűrű-forog.

Nagy a forgalom, sok a vevő, hiszen tanév eleje van,

az iskolások ilyenkor szerzik be szükségletüket. Ceruzát, irkát, törölgumit, könyvfedő kék papírt, körzőt, ceruzanegyvező, stb. stb. vásárolnak. A kis szövetkezeti üzlet személyzete teljesen önállóan működik és az Egyetértés vezetőtanítója, Kiss Katalin, csak azért nyit be a helyiségbe, mert hozzá szaladnak újságnál a kis szövetkezeti tagok, hogy vendég érkezett. Egymás után mutatkoznak be a kis elemisták: Tóth János hetedikes, az Egyetértés elnöke, Ajtay László főbóltos, Ujj László számlázó, a főpénztáros és a boltossegéd — az utóbbiak mind negyedikesek. Ajtayra azért esett a tanítóválasztása, amikor az üzletvezető tisztségére kijelölésére került a sor, mert ő a negyedik osztály legjobb tanulója. Bemutatkoznak még többen, közöttük Tóth Sándor is, aki egyik főrésztvevője a szövetkezetnek: husz üzletrész boldog és büszke tulajdonosa.

Megkérdezzük a gyermekeket, hogy nem unják-e az üzletet? Egyszerre felelik mindannyian: nem!

Jelenleg hetenként csak háromszor nyit a bolt: kedden, csütörtökön és szombaton, — „de szívesen árulnánk minden nap” — mondják a lelkes gyermekek.

A sok apró vevő türelmetlenül várja, hogy kiszolgálják. Egyszerre tizen is kérnek árut egy-egy kiszolgáló barátuktól. De azért illedelmese és fegyelmezettebb — tisztelik azokat, akik a kiszolgáló asztalon belül állnak. „Kérek szépen . . .”, „légy szíves adj nekem . . .”, mondják, mielőtt kérnének valamit. A nagy forgalom ellenére a pénztár összege mindig egyezik. Minden vásárló jegyzéket kap, amelyen a vásárlási összeget kivül fel van tüntetve a vásárló fiúcska sorszáma. Minden elemista ugyanis meg van számozva, a jegyzékeket összegyűjtik és az év végén összeszámolják ki mennyit vásárolt s a legnagyobb összeget elért tagok vásárlási visszatérítést kapnak. Az ötven leit meghaladó vásárlásoknál a jegyzékre négy százalékos nemzetvédelmi bélyeget ragaszt a kis Ujj László, aki olyan pontosan ki tudja számítani milyen összeg után, mennyi bélyeg ragasztandó, mint bár-

melyik kereskedő. A bevétellel esténként számolnak el Kiss Katalin tanítónőnek.

A napi árusítás összege ilyenkor az év elején 500—600 lei, de később sem kevesebb sohasem száz leinél.

Minden héten egyszer könyvelnek a hatodik és hetedik osztály tanulói, ezt a műveletet azonban természetesen a „tanítónéni” felügyelete és irányítása mellett végzik.

Huszonöt százalékos osztalékokat fizet az elemisták „Egyetértés” szövetkezete

Megtudjuk, hogy az elmúlt tanévben 25 százalékos volt az osztalék, ami nagyon szép eredmény, egyes gazdáikodás és nagy forgalom bizonyítéka. Közgyűlési határozat értelmében

az osztalékokat nem vették ki, hanem mindannyian új üzletrészek jegyzésére fordították és ezáltal jelentősen emelkedett az Egyetértés tőkéje.

Az áruháza értéke meghaladja a 60 ezer leit! Elmondja Kiss Katalin tanítónő azt is, hogy tavaly a kis szövetkezet három műsoros ünnepélyt rendezett, karácsonykor, farsangkor és az év végén — a jövedelmet mindannyiszor szegénysorsu iskolatársaiuk felruházására, tankönyvvel való ellátására és tandíjsegélyére fordították. Szavaltak, szájharmonikáztak, színdarabokat adták elő és ezáltal nagy összeget gyűjtöttek össze a nemes célra.

A szükséges árut a Hangyától szerzi be az Egyetértés, ahonnan viszonteladói árban kapják. Összeállítják a rendelést, ellenőriztetik a tanítónővel, majd

saját kis szekerükkel ökmaguk szállítják haza a vásárolt dolgokat.

Mielőtt hozzálátnának az árusításhoz, kiszámítják az árakat — a haszon nem lehet több 30 százaléknál. Az elmúlt évben péksüteményt is árult a szövetkezet, amit közvetlenül az egyik sütőiparostól vásároltak.

Hangos beszélgetésre leszünk figyelmesek. Az egyik vevő vitatkozik hitellel szerne valamit elvinni. Száz és egynéhány leiert vásárolt, de csak száz leio van. A hiányzó összeget másnap óhajítja megfizetni. Hitel azonban nincs és a becsomagolt áruból valamit vissza kell adnia.

— Holnap, ha hozol még pénzt, megvásárolhatod majd ezt is — mondja a szigorú főbóltos és kivesszi a csomagból a könyvbekötésre szánt két papírt.

Egy másik fiúcska több órarendet kér, holott mindenkinek csak egyre van szüksége. Megkérdezzük tőle, talán viszonteladásra veszi? Kiderül, hogy az elemi leányiskolába járó hugocskájának is az Egyetértéstől vásárol.

Felhívják figyelmünket az egyik negyedikes tanulóra, aki olyan napokon, amikor nincs nyitva a bolt rendszerint el szokott késmi — egy-egy félórával később érkezik az iskolába, mint társai —, mert „anyuka csak most adott ebédet” — vagy „apám elküldött cigarettáért” stb. Amikor azonban nyitva van az Egyetértés üzlete, mindig pontosan érkezik és nyitástól zárásig bámszékodik — szeretne ő is boltosinas lenni. Minden elemistának ez a vágya . . .

Dolgozatok — a jelszava a gimnazisták szövetkezetének, amely angoranyul-tenyészetet létesít

Cselekedjétek — Dolgozzatok — ez nem csupán elnevezése — „Agite” —, hanem jelszava és tömören kifejezve programja is az aradi római katolikus főgimnázium iskolaszövetkezetének. Az elnevezést Fischer Aladár igazgató választotta, a latin agere igéből, amely magyarul azt jelenti: cselekedni, tenni, dolgozni. Agite parancsoló mód és a katolikus gimnazisták eleget tesznek igazgatójuk utasításának: olyan szép eredménnyel és szorgalmasan dolgoznak, hogy az 1939—40. tanévben létesített iskolaszövetkezet azóta hatalmasat fejlődött. Az elért eredmények országjárású Firneisz György főgimnáziumi tanár szakkerüli irányításának tulajdonítható, aki megalkalulása óta vezeti a szövetkezetet. De

hasznos szaktanácsokkal látja el az Agitét Vadász László, a Hangya szövetkezeti szövetség aradkörnyéki ellenőre is,

aki bizonyos időközönként ellátogat az iskolaszövet-

kezetbe s utbaigazításokat és tanácsokat ad, átnézi a könyvvezetést és általában minden szövetkezeti ügyben segítségükre van a fiúknak.

Hasonló céllal évenként ellátogat Aiud-Nagyenyedről Aradra Fekete György, a „Szövetkezés” szerkesztője is.

Tavaly meglátogatta az Agitét és az Egyetértést Halter István gróf, a Hangya szövetkezeti szövetség országos elnöke is.

A katolikus gimnazisták iskolaszövetkezetének két osztálya van: a hitel- és a fogyasztási-osztály. Az Agite vezetősége az alábbi hetedikes diákból áll: Heinrich Sándor iskolaszövetkezeti vezető Czédly József pénztáros Barkó Ferenc könyvelő, Kovács László, a hitelosztály vezetője, Wallner György a hitelosztály ügyvezezője és Karczagi József, a hitelosztály pénztárosa. A szövetkezetnek külön kis könyvtára van, a ki-

zárólag szövetkezeti tárgyú munkákat a Hangyától kapja az iskola. Ennek a könyvtárnak Mayerhoffer Ferenc az őrzője. A nyolcadikos diákok a felügyelőbizottságot alkotják.

Ne yedmillió lei betétállomány

Az Agite hitelosztálya ebben az iskolai évben alakult, azzal a céllal, hogy takarékoskosságra szoktassa a diákokat. Háromféle betétkönyv létezik: havi, heti és meg nem határozott idejű betetésre.

Az esetenként betéhető összeg 10—1000 lei, a pénzt az év végén kapják vissza a betétesek, kamatos kamattal.

Az ötszázalékos kamatot ugyanis havonta hozzászámítják a betéthez. Az Agite tulajdonképpen csak közvetítő szerepet játszik, mert a betétként összegyűjtött összeget havonta befizeti az Ajutorul-Onsegely hitel-szövetkezethez, a kamatot onnan kapja és év végén ugyancsa onnan fizetik azt vissza. Ev végére a betétek végösszege előreláthatólag 200—250 ezer leire fog emelkedni.

A gimnáziumi iskolaszövetkezet boltjában Heinrich Sándor és munkatársai tevékenykednek. Erdekölődésünkre értelmes felvilágosításokat kapunk, szabatos, tömör mondatokban. Az elmúlt évben 20 százalékos osztalékokat fizettek, azért ilyen keveset, mert az egyes osztályok a város különböző helyein működtek. Sok diák sürgős szükségletét emiatt más helyen volt kénytelen beszerezni. Az idei tanév első hetében a forgalom ötvenezer leio volt, később a napi bevétel átlag 500 leire csökken. A jelenlegi árukészlet értéke meghaladja a 120 ezer leit. Egy üzletrész 50 lei, minden beiratkozott tagnak legalább egy üzletrészt kell jegyeznie. Az üzletrésztöke 27 ezer lei. A vásárlásoknál itt is kettős jegyzéket adnak, egyikre a négy százalékos nemzetvédelmi bélyeget ragasztják, a másik a vásárló diák tagsági törzsszámot tünteti fel; ezeket megőrzik és a legtöbbet vásárolt fiuk az év végén visszerítését kapnak. Az árut főképpen a Hangyától szerzik be. A diákokon kívül a szövetkezeti bolt vásárlói közé tartozik maga az iskola is, amely innen szerzi be szükségletét, írókról stb. továbbá az iskolaafenttartó római katolikus egyházközség. Széll Lajos dr. egyházközségi elnöknek folyószámlája van az Agiténél.

Az esetenként betéhető összeg 10—1000 leio, a tötött szegénysorsu diákok részére ugyan-csak itt vásárol.

A gimnáziumi iskolaszövetkezeti bolt raktára „komolyabb” árukból áll, mint az elemi iskolai szövetkezeti üzlet. Itt literszámra van tinta, töltőtolltinta, sok-sok rajzlap, rajztábla, csavaros iron, levélpapír, boríték, jegyzettömbök, bankóragasz ó, kréta, iratkapocs, de természetesen minden más megtalálható, amire az iskolában szükség van. Itt szerzik be szükségletüket a tanárok is.

Érdekes tervvel foglalkozik az Agite: angoranyul-tenyészetet akar létesíteni. Egyelőre csak kísérletről lenne szó és ha majd bevállik, nagyban foglalkoznak a dologgal.

Ismerjük diákjainkat és tudjuk, hogy tervük sikerül, mert amihez hozzáfognak, azt el is végzik!

(—czay.)

Uj szövetkezet a Bánságban

A Bánság újabb szövetkezettel gazdagodik. A Timiş-Torontal-Temes-Torontál megyében levő Sannicolaumare-Nagyszentmiklóson október 18-án tartja alakuló közgyűlését a Hangya fogyasztási szövetkezet. A lelkes kezdeményezők által indított üzletrészjegyzés a várakozáson felüli eredménnyel járt és már a kezdet kezdetén ugy tervezik, hogy egyelőre 300.000 lei értékben tesznek áruvételést a Hangya szövetkezeti szövetségnél.

Az alakulásnak a Hangya szövetség és a nemzeti szövetkezeti intézetből való jóváhagyása után haldéktalanul hozzálatnak a tizenkétezer lakosu járási székhely-város főutcáján nyitandó szövetkezeti bolt berendezéséhez, hogy az üzlet minél előbb megnyíl-hassék és a közönség rendelkezésére állhasson.

G Y E R M E K V I L Á G

ITTHON

Irta: ARANY JÁNOS

Mint a madár a fészkére,
Szomja vanur hívós erre,
Mint a gyermek anyjához:
Vágyom én e nyúlás körbe.

Itt, enyvelő kis családom
Közt van az én jó világom;
Kiből harang bús a magasztal:
Itt örökké csillagos van.

Csillagos szem mesélő az:
Er az amit szívem áhít,
S kislányomat átaléve,
Er az amit én állok.

Szívem ifjúl: gyermekké lesz:
Kis örömet nagyra érez,
Köcsülem is ártatlan kedv-
Játszi pillangója repked.

És felejttem egyelőre
Családomat a tövör:
Mi nehéz suly függ e vállon,
Nehogy kedvük bura váljon.

Gyermekszívvel, öntudatlan
Nyugdom meg e gondolatban:
Hogy övét ei nem hagyja,
Ái mindnyájunk édes anyja.

pergett le, nem ivott, nem evett, nagy-nagy bána:ába be-
lebetegedett.

Az erdőben végül mégis megtalálták s vitték a ki-
rályhoz a királyleánykát. Kigyógyult már akkor a válo-
gatásból, a két arcán piros, nagy egészség lángol. Lencse,
poró, kása, mind Isten áldása, megevett már mindent a
megjutalmazták a jó öreg anyókat. Az unokákból meg
királyleányka. Hej, örült a király, hej, örült az ország,
esupa délceg, szép vívőz lett, büszke volt a király, ha reá-
juk nézett. Mind erősek voltak, daliások bátrak, taian
ma is élnek, ha még meg nem haltak. (—y—n)

„CORVIN” Hitelesítővelkeze

tagiának, beétesének lenni, népi kötelessége!

Mér ma iratkozz be!

Készpénzedet pedig betétként ka-
matra a „Corvin” Hitelesítővelkezetné
helyezi el. Gondolj arra, hogy a te tag-
d iudból és betéteiből — amey neked
jövendelmz s támogatjuk oleső köl-
csönnei tartestvéreidet ma engem,
holnap esetleg már téged is. Gondolj
jövödre estakarékoskodj! Befizelési és
b-irafási helyek: Hétköznap délelő t
9-13 óra között a Magyar Házban levő
irodában Vasárnap d. e. 10-12 óra kö-
zött . . . heri éthen Piata Traian-téren,
Nenadovics házban, Gradul-traf k. III.
kerületben Kieier, volt Novotry ven-
dégő. IV. ker. ben Barvaz volt Polyen-
zendő lo. V. kerületben (Menala),
Zöldalvart Haden 19 szá . . .

Legkevesebb 1000 lei (2 d/b. üzlet-
lézi üzetheő részlet kb-n is é- hetenként is
100 lea- tt. benatás d j 5 lei üzletre zenként
Népdáne: a nyitász, amelyit érte tejesítés

Kigyógyult a válogatásból

Volt egyszer egy király, annak meg egy lánya, am-
akad a lányak hét menyegző pária. Szép is volt, jó is
volt, csak egy hibája volt, igen válogás, jósa fia, ista
volt. Az — mondja a babra:

— Jaj, ezt nem szeretem!
A turós csuszára:
— Jaj, ezt nem ehatem!
Mikor levest látott csak a fejét ráza:
— Jaj, ha ebből ennék, a hűvös hűvöze.
A sponótra, kékre azt mondta:
— Ez kozmás.

Tyukpecsenyét evett, nem kellett annak más. Az volt
a reggeli, uzsonna és ebéd, még vasporára som kellett neki
egyéb.

Hej, bántódott szörnyen, hej, búsult az apja, mi lesz
a lányával, ha szemét behunyja. Feltette a lányát az éhen-
halástól, mi lesz, ha kikopik a királylányaságból?

A kis királyleány egy szép nyári aapon enadul se-
tálni a zöld hegyoldalon. Sétálgat, sétálgat, mendégél,
mendégél, egyszer csak suhogó, sötét erdőbe ér. Ugyan
megamultak a kalficabogárkák, nem láttak még soha
ilyen szép leánykát. Mendégél, mendégél, a nap is leszáll-
lott, lecsukták szárnyukat a tarka virágok. Sirt, itt a ki-
rálylány:

— Jaj, de eltévedtem, hogy találok haza, Istenem,
Istenem!

Szemeiből a könny addig csorgott, pergett, egyszer
csak elaludt egy óreg fa mellett. A forró nap arany, bus
hajárs tévedt másnap késő reggel, amikor felébredt. S
ujra felzokogott a szomorú lányka:

— Istenem, hol vagyok, hogy találok haza?

Nem tudta, hol van dél, észak, kelet, nyugat, nem
találta sehogy kifelé az utat. Háladt a fák között mindig
bejebb, bejebb, de nagyon szomjas lett, de nagyon öhes
lett. Tépi kicsi szivét kegyetlen bubánat, egyszer csak
megpillant egy kicsike házat. Piros a tetéje, piros az aj-
táje pici a kőnénye, pici az ablaka.

— Ne, ide benézek, ha hűvéjü sarkány lakik itt, ak-
kor is, szolt a kis királylány.

— No, találd ki Marcsa, no, találd ki Nóska, ki lakott
vajjon ott? — Egy öreg anóka! Egy öreg anyóka s há-
manc unokája, ámdé volt is ottan zencbona, fáma. Nagy,
sör-yü üst körül ült a harminc gyermek s bizony, sze-
génykék csak hajaskrumpit ettek. Ittek jó étvággal,
szemük csak úgy fénylett, arcukon pozsgásan pirosított az
leer.

— Ülj le te is köénk, — szolt az öreg anyó, — egyé-
te is verünk ne vesd meg, am jó.

De a királylányban nagy kegyesség ágétt:

— Nekem bizony nem kell, tyukpecsenyét kérek.
Nezzétek, a rubám hogy csillog, hogy ragyog, tudjátok
meg, én a király lánya vagyok.

De hogy a szavamat ne öltsem a szómba, rongyokban
eslt gótt le a szép ruha róla. Összetette azt az edő sok-
sok galnye s a reggeli harmat ugyan alázatta. Illogett,
hűgött a kicsi királylány, ámdé a gyerekek ki is kacag-
tak ám.

— Hogy, te királylány vagy, hihhí, hehehe, nem kell
neked má' csak finom tyukpecsenye?

Ha a öreg anyó rájuk nem szolt volna, míg a vilá-
v. lés csak kacagtak volna. A kis királylány meg, egye-
dem, begyedem, egy darabig csak sirt, csak itt keserve-
sen. De amikor látta, hogy a többi gyerekek ugyan játszik,
ő is adakverelezett. A tühélyen pedig újra főtt a krumpli,
finom elődel az, nem lehet megúnni.

— Egyetek, gyerekek, aztán lefeküsztek — tette le
az anyó a rottentó üstöt.

No, ették is azok s kicsit finnyáskodva a királylány
is, bizony megkóstolta. Két nap nem evett már a király-
lány étkor, de halaknázozott most ám a krumpliból.

Másnap borsót evett, harmadnap meg babot, negye-
dik nap pedig krumplirevest kapott. Ott volt a királylány
talán három hete, eszébe se jutott már a tyukpecsenye.

Ezalatt meg otthon volt nagy sírás-rívás, nem lálet
senki nek a esirkepapalkás. A király szeméhből forró könny

ÉDES APÁM

Irta: VARGHA GYULA

Vólnék csak a sors kegyence,
Dajkán volna szerencse,
Nevev, adva gazdálkodót,
Názat, jóllát, tartásot!

Beh más volna . . . De utában,
Nem ringatnak pabóttan;
Órokl az ösöt után
A becsület maradt csupán.

Örölségem' a mi néni,
Édes apám sen tetőz,
Osk elcégél-bérséptem)
Beesületes szegénységtem.

Hogy' kell könnyen boldogulni,
Soh' sem tudta megtanulni,
Nem kívánta el a másit,
Odadta a magát . . .

Édes anám roskadt egy pár,
Jön előmbe, tárt karra tár,
Keze reszket, ajka reszket,
Szólat nem bír, csak kényezhet.

S odabem az asztal mellett,
Hej az órak vígan emek,
Fényes az arc a mosolytal,
Téma szív, majd kicsordul.

S agg apámat el-elnézem,
Haja fehéér már egészen,
Mellén reszket ho szakófia,
Alig van egy barna szála.

Lábtól jónni évre évet,
Nemzedé de nemzedéket,
S átké, senki nem háltja,
De mennyi van, átí áldja.

Nem hagytál rám gazdagságot,
Nem harag perhez átok,
A becsület elhőltétem,
Tárcsa lény az mindig nékem.

Meg is értem, S hogyha végül
Tudom, hogy a kővetés
És sem hagytál mást fiamra,
Zöldes, kék, s mond nekem

ARO

MOZI. ABAT

TELEFON 24 45

Előadások
3, 5, 7 és 9:15 kor

Mindennap 3 kor
50 leter helyre

MAI

Mecénemelt si-
kerrelfita évelen
sikerülés' ilme,
a francia filmpar-
diada.

Egy film, amelyet
Bucurest' 6 hónap
ig tartott m' soron

Jesyekro
ajánlatos ice'é-
ben gondoskodni

PIERRE BLANCHAR,
BLANCHETTE BRUNOY,
CÉCILE LEONARD,
JACQUES DUMESNIL

SPORTTESEMÉNYEK

A Téli Segély javára

A Chinezu-CAMT és CFR vegyescsapata a Ripensia és E ecinca vegyes együttesével mérkőzik

Timișoara-Temesvár vezető csapatai ma, vasárnap a Téli Segély szolgálatába állanak, hogy kivegyék részüket a kötelesség teljesítésében. A mérkőzésen a négy csapata legjobbjából összeállított csapatok küzdenek egymással, tehát érdekes és színvonalas küzdelemre van kilátás. A két vegyes csapat egyezbén már összemérte erejét és akkor valóban, sportszem-

pontból is szép játékot láthatott a közönség. A mai mérkőzést délután félöt órai kezdettel az Electrica-pályán rendezik és a csapatokat a mérkőzés kezdete előtt jelölik ki. Városunk válogatott futballisái küzdenek majd egymással. A mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg és tekintettel a jótékonyra, a küzdelmet előreláthatóan nagyszámú közönség nézi végig.

Timisoara-Temesvár ifjúsági válogatottja Bucurestiben

A mai bucaresti horvát-román válogatott labdarúgó mérkőzés előtt Timișoara-Temesvár ifjúsági válogatottja a bucaresti ifjúsági válogatottal mérkőzött. A mérkőzésen a két csapat között van a Gradjanski tiz futballistája is, úgy, hogy lehetséges, a horvát válogatott együttese a Hask egyik játékosával megerősített Gradjanski csapatából áll majd.

A Gradjanski tiz játékosai a horvát válogatott csapatában

Bucurestiben ma bonyolítják le a román-horvát válogatott mérkőzését, amelyen mindkét csapat erősen felkészült. A horvát válogatott csapatba kizsmeit játékosok között van a Gradjanski tiz futballistája is, úgy, hogy lehetséges, a horvát válogatott együttese a Hask egyik játékosával megerősített Gradjanski csapatából áll majd.

Beszámoló a magyar bajnokság nyolcadik fordulójáról

Előző számunkban a magyar bajnokság hatodik fordulójának öt mérkőzéséről közöltünk rövid beszámolókat. Most ismertetésünket az alábbi három mérkőzésről kezdjük befejezőkkel.

NAC—Csepel 3:2 (4:1). Nagyvárad, 5500 néző. Góllövő: Bodola, Olajkár II, Tóth III, Kállói (öngól), Bodola, Sárvári, Kovács II, Kapta, Bodola (2). NAC: Tóth — Molnár, Onódy — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II, Barna, Sárvári, Bodola, Tóth III. Csepel: Dósay — Kállói, Szalay — Kapta, Gere, Dudás — Fuszek, Marosvári, Olajkár II, Jávör II, Pintér. Még ilyen arányban is megérdemelten győzött a NAC, amely most a legjobb formában lévő magyar csapatnak mutatkozik, hiszen a Szolnokit is csak kapusának, Vécsevek sérülése miatt kapott ki. Ezen a mérkőzésen a Csepel a második féldőben teljesen visszaesett, játékosai szinte álltak a pályán. A NAC-ban a tartalékkapus jól védett. A fedezet-sorban Perényi ragyogóan játszott, de Juhász és Deményi is kitűnő. A csatársor balszárnya a legjobb, Bodola ellenállhatatlan volt, Sárvári kitűnő. A jobbszárny valamivel halványabb. A Csepelben Dósay legalább három gólt védhetett volna. A hátvédek és fedezetek közül senkinek dicserhető. A csatársor legjobbjai Pinér és Marosvári voltak.

SALBTC—KolAC 3:2 (2:2). Salgótarján, 1500 néző. Góllövő: Laczkó, Simon, Váci, Laczkó, Vince. SALBTC: Nádasdi — Vass, Kiss — Szabó, Simonyi VI, Kovács — Pribilovics, Csuberda, Palotás, Laczkó, Vince. KolAC: Márki — Bokor, Vass — Radnai, Szántai, Telegdi — Simon, Kovács IV, Váci, Szokoly, Verbőczy. Csak az első féldőben volt iram, a kolozsváriakat a második féldő elején kapott gól letörte, de a hazai csapat sem küzdött tovább. A tarjániak legjobb embere Vince, kinek minden megmozdulása veszélyt jelent az ellenfél kapujára. Kivülre Csuberda és Laczkó tűnt ki. A kolozsváriak közt Márki bravurokra is képes kapus. A védelem másik oszlopa Vass, Dicseréket érdemelt Radnai, Szántai, Telegdi és Simon.

DIMAVAG—Haladás 4:1 (2:0). Diósgyőr, 2500 néző. Góllövő: Fazekas, Klimek, Beraxa, Füzér, Klimek. DIMAVAG: Károlyi — v. Bohus, Felföldi — Radnai, Turán, Barta — Füzér, Kertész, Klimek, Fazekas, Banderi. Haladás: Pili — Tölgyesi, Kovács III — Kiss, Szalai, Széchenyi — Szabó, Morócz, Beraxa, Deszke, Lovász. Nem valami nagy iramú mérkőzésben a Diósgyőr birtosan győzött. A szombatheleki eszt a második féldő elején veszélyeztettek. A diósgyőri védelemben Turánnak gvendőbb napja volt, Barta a jobbik edzőzet. Elől Fazekas nagy formában játszott, utána Pili és Klimek következett. A Haladásban Szalai kitűnő, de Tölgyesi is jó. A csatársorban Szabó emelkedett ki és Deszke említendő neg.

Sport hírek mindenfelől

A német összetett tornász bajnokságokban, a 12 számból álló és atlétikai számokat is magába foglaló férfibajnokságok végeredménye: 1. Ruising 228,1 pont, 2. Stadel, 225,2, 3. Dickhut 225,1, 4. Wied 221,7, 5. Gausch 220,8, 6. Pfitzenmaier, 7. Wied, 8. Kröttsch, 9. Loibl, 10. Schmidt. A nők nyolc számból álló összetett versenyében 1. Walther—Dumsky Irma 158,5, 2. Rupp Berta 157, 3. Held Annemarie 155, 4. Bogner Irma, 5. Prugmayer Martha, 6. Thiem Martha, 7. Mauss Helga.

KÖZGAZDASÁG

A must árusításának feltételei

A szeszmonopól vezérigazgatósága 360.001. számú köreletében értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a must forgalomba hozataláról intézkedő eddigi rendelkezések az idén is életben maradnak. Eszerint az 1942. évi must árusítása és ott való fogyasztása valamennyi szeszárúsító helyen szabad (korcsmák, vendéglők, valamint a törvény 169. szakaszának ötödik pontja alapján a termelőknek kiállított engedéllyel), anélkül, hogy erre nézve külön engedélyre lenne szükség. Szabad a must árusítás a szeszárúsító helyiségeken kívül való fogyasztásra is (pl. vegyeskereskedések), továbbá a törvény 169. szakaszának negyedik pontja értelmében kiállított termelői engedély bir okosainak a pénzügyigazgatóságtól kibocsátott jogositvány alapján. Azok a szőlőbirtokok akiknek nincsen termelői engedélyük, de az illetékes kivétési adóközvetítő igazolja, hogy legalább két hektáron termelnek szőlőt, a pénzügyigaz-

gatóság engedélyével szintén árusíthatnak mustot, de nem a termelés helyén.

A must forgalomba hozatala városokban és falvakon egyaránt szabad, függetlenül attól, hogy azt más helyről hozzák vagy pedig ennek készítése a helyszínen történik. A fent említett engedély iránti kérvényeket az illetékes pénzügyigazgatósághoz intézendők. Az engedélyek mindig csak a folyó évre szólnak és ille ékmentesek.

Azok a szeszkereskedők, akik nem abban a helyiségben kívánják mustot árulni, amelyre az engedély szól, legfeljebb három hónapi érvénnyel bíró jogositványt kaphatnak, ha 1000 lei bélyegilletéket és a megfelelő időszakra számított szeszjogosítványi illetéket lerójják. Az illeték összege a korcsmaengedélyek összegének fele, az illeték helyiség bérértékének szem előtt tartásával.

A románosítási államtitkárság új helyiségének felavatása. Pétervárdában folyt le Bucurestiben a románosítási államtitkárság új helyiségének felavatási ünnepsége az Armeneasca-utca 10. számú épületben. Az ünnepségen megjelent Marinescu Ion igazságügyi, Pantazi tábornok nemzetvédelmi és Tomescu Peire közegészségügyi miniszter, Niculescu tábornok Bucuresti városparancsnoka, Palangeanu tábornok rendőrprefektus, valamint Dragoș Titus románosítási államtitkárral az élen a tisztviselői kar.

Támogassuk a hatóságokat az áruzsora elleni harcban!

Százhuszezer tonna gabonát kapott eddig a Szovjet Amerikából. Lisszabonból jelenti a Stefani iroda: Washingtoni értesülés szerint a földművelésügyi miniszterium közölte, hogy az Egyesült Államok eddig 120.000 tonna gabonát szállított a Szovjetnek. A lapok ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy a szám jóval alatta marad a bolsevisták tényleges szükségletének annál is inkább, mert az elküldött gabonaszállítmányok nagyrésze a tenger fenekére került.

Piaci helyezés Tarnaveni-Dicsőszenntártonban. A város vezetősége nem találta megfelelőnek a piac céljaira kijelölt területet és ezért átmenetileg a városon kívül az Abator utca végén lévő tere, ahol ezután a baromfiakat, zöldségeket, élelmiszert, gabonát és gyümölcsöt árusítják.

Piaci árak Tarnaveni-Dicsőszenntártonban. Rózsaburgonya 200—250 lei, vegyes burgonya 170—180 lei vékánként, kilógramonként 12—15 lei, fehérbab 400 lei, tarka bab 450 lei, zab 250 lei, új kukorica 240—250 lei vékánként, Paradicsom 10—12 lei kilógramja, alma három darab 5 lei, nagyobb alma 2 lei darabja, birszalma 4—5 lei darabja, körte 10—12 lei literje, vékánként 200—250 lei, szőlő 40 lei kilógramja, barack két darab 5 lei, nagyobb barack darabja 3 lei, dió öt darab 5 lei, vékánként 450—500 lei. Kalarábé 1—2 lei, kékpáradicsom 3—5 lei darabonként, káposzta fejénként 8—14 lei, retek 2—3 lei, zöldpaprika 2—3 lei, darab 5 lei, fokhagyma 2 lei, petrezselyem három darab 5 lei, fokhagyma 2 lei, petrezselyem 3—5 lei, murek 3—4 lei kötésenként, Tojás 6—7 lei darabja, tehénfej 20 lei, bivalylej 25 lei literje, juhturó 280 lei, juhsajt 280—300 lei kilógramonként, tehénturó csomója 15—20 lei, vaj 250—400 lei kilógramonként.

URANIA sláger-filmszínház, Arad URANIA

Ma, vasárnap! Pazar kiállítás, grandiózus rendezés keretében bontakozik ki egy mindenre képes színelm — Hódások 3, 5, 7-30 és 9-30-kor, 11-30 kor ma iné 30 lejes helyl akkal

GINO CERV I ■ ASSIA NORIS
szencziós alakításával

Egy mámoros éjtszaka

34. sz. háborus híra ó a legújabb eseményekkel — Szalingerád ostroma
A német haderők átvonulása a Kaukázison

Rádió

VASÁRNAP, OKTÓBER 11

București: 7.30 Katonai rádióposta, 7.55 Hírek, hanglemezek, 9 Munkásfélóra, 9.30 Isteni szöveget közvetítés, 11 Szimfonikus hangverseny, 12.45 Hanglemezek, 13 Hírek, 13.10 Zenekari hangverseny, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 Rádióhíradó, 14.30 Sebesültek órája, 15.30 A falu órája, 18 Szindarab előadása, 19 A rádiózenekar hangversenye, 19.30 Humoros előadás, 20 Hírek, 20.20 Keringők, 20.45 Előadás, 21 Operettelőadás közvetítése. Közben 21.50 Hírek, sport, 23.15 Hanglemezek.

Radio Moldova: 9.30 Isteni szöveget közvetítése, 13 Operettelőadás, 13.30 Hírek, 13.45 Zenekari hangverseny, 14.40 Előadás, 14.50 Ének, 18.30 Könnyű olasz zene, 19 Heti összefoglaló, 19.15 Szórakoztató zene, 20 Előadás, 20.15 Dalok, 20.30 Keringők, 21 Hírek, 21.15 Karének, 21.40 Táncczene hanglemezekről.

Budapest I: 7.30 Hanglemezek, 8.15 Hírek, 8.30 Felolvasás, 9 Görög katolikus istentisztelet, 10 Re-

formátus istentisztelet, 11 Egyházi ének és szentbeszéd, 12.15 Ifjúsági félóra, 12.55 Előadás, 13.10 Zenekari hangverseny, 13.45 Hírek, 14 Művészletek, 15 Mezőgazdasági előadás, 15.45 Katonazene, 16.20 Idegennyelvű hírek, 16.45 Magyar nyelvű hírek, 17 A rádiózenekar hangversenye, 18 Hangképek a vasárnap sportjáról, 18.20 Hanglemezek, 18.35 Verselek, 18.50 Hírek, 19.05 Egy pesti ház keresztmetszete címen zenei előadás, 20 Felolvasás, 20.15 Magyar népszimfóniákból, 21 Sporteredmények, 21.40 Hírek, 22.15 Euvószene, 23 Táncczene, 23.25 Cigányzene, 24 Hírek.

Budapest II: 12.15 Hanglemezek, 15 Szórakoztató zene, 17 Cigányzene, 18 Előadás hanglemezekkel, 18.40 Táncczene, 19.05 Előadás, 19.40 A rádiózenekar hangversenye, 20.20 A Napos délelőtt című hangjáték előadása.

HÉTFŐ, OKTÓBER 12

București: 6.55 Hírek, hanglemezek, 11.30 Katonai rádióposta, 12 Katonazene, 13 Kulturális hírek, 13.10 Zenekari hangverseny, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 Rádióhíradó, 14.30 Sebesültek órája, 17.30 Katonai rádióposta, 18.45 Ifjúsági negyedóra, 19 Előadás, 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Hírek, 20.20 Akkordeon zene, 20.40 Előadás, 21 Hanglemezek, 22

Hírek, sport, 22.25 Hangverseny, 23 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 13 Hanglemezek, 13.30 Hírek, 13.45 Zenekari hangverseny, 13.45 Hanglemezek, 18.30 Hanglemezek, 19 Előadás, 19.15 Hanglemezek, 20 Előadás, 20.15 Hanglemezek, 20.40 Ének, 21 Hírek, 21.15 Szimfonikus hanglemezek, 22.15 Ének.

Budapest I: 6.40 Torna, 7 Hírek, hanglemezek, 10 Hírek, 10.15 Könnyű zene, 11.20 Dalok, 11.40 Felolvasás, 12.10 Szalonzenekar hangversenye, 12.40 Hírek, 13.30 Bajtársi szolgálat, 14 Cigányzene, 14.30 Hírek, 15.20 Szalonötös hangversenye, 15.50 Felolvasás, 16.20 Idegennyelvű hírek, 17.05 Jazz-band, 17.20 és 17.35 Felolvasások, 18 Az operaház zenekarának hangversenye, 18.50 Hírek, 19.30 Felolvasás, 20.05 A rádiózenekar hangversenye, 20.50 Felolvasás, 21.15 Zongorajáték, 21.40 Hírek, 22.10 Táncczene, 23 Katonazene, 24 Hírek.

Budapest II: 17 Felolvasás, 17.20 Énekek hangversenye, 17.45 Hanglemezek, 18 Német nyelvtanítás, 18.30 Cigányzene, 19.15 Felolvasás, 19.30 Operettelőadás, 20.10 Felolvasás, 20.30 Cimbalomjáték.

A Timisoara városi mozik műsora

CAPITOL

Libia védőinek hősiessége!

GIARABUB

Főszerepben: Doris Duranti, Carlo Ninchi
34-es számú O. N. C. hirdető

THALIA

Nagyszerű film

Karneval

Főszerepben: Karin Hardt, Gusti Wolf, Hans Nielsen, E. Fähringer
34-es számú O. N. C. hirdető

APOLLO

Egy fiatal lány fájdalmának és boldogságának története

Férfiak nélküli ház

Főszerepben: Mária Landrock, Hedvig Bleibtreu
34-es számú O. N. C. hirdető

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetők díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbeszélőn adják fel apróhirdetéseiket. Tájékoztatásul arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetéseik számlázása és a hirdetői díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedés alkalmazása révén költségkérdéssel jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetők díja a rendes díj kétszerese.

DIJSZABÁS. Alláskeresés rovatban tíz szög tizenöt le, minden további szó tette le. Minden más rovatban tizenöt szög harminc le, minden további szó három le. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelzés és „Cim a kiadóban” jelzésű hirdetéseknek tíz le pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak kereset hirdetésként vehetők fel.

Akalmazás

Perfekt retusornőt keres sürgősen, nagyon jó fizetéssel „Foto Georgescu”, Braşov-Brassó, Victoriei-utca 9 szám. (3842)

Bejárónő, nem árja, könnyű munkára, délelőtti pári orai takarításra felvétetik. Jelenkezni 2-3 óra között. Iványi, Timisoara-Temesvár III, Odobescu-utca 18. sz., kapu alatt jobbra. (2753)

Lapkihordó azonnala felvevették

Jelentkezni Reclama Hirdetőirodában, Arad, Eminescu 8.

Reklamszövegek és mesterek, valamint asztalcseszek gépmunkához nagy kereseti lehetőségek mellett sürgősen keresetnek. Appeltauer hordógyár, Timisoara-Temesvár, IV., Fröbl-utca 5. szám. Telefon 43-46. (2755)

Tanyaszöveg szövegkezeleté azonnala molnari keres, aki motorhoz is ért. Hotaru, Arad, Campian No. 1, volt Turai csárda. (3431)

Reklamszöveg, azonnala felvesz a Reclama Hirdetőiroda, Arad, Eminescu 8. (5235)

Ügyes elárúsítónak és megbízható fiú kifutónak azonnala felvétetik. Arlath cukorkaüzlet, Timisoara-Temesvár, I., Regele Ferdinand-körút 8. szám. (2771)

Kifutóleányt felveszünk. Arad, Matei Corvin-utca 1. Harisnya-kötöde. (3437)

Keresek elsőrangú kötőnőket. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3530)

Zsidó nő két tagi családhoz felvétetik. Timisoara-Temesvár IV, Vacarescu-utca 5. szám, I. emelet, ajtó 2. (2799)

Ügyes bejárónőt keres egész napra Wicnend cukrászda, Braşov-Brassó, Regele Carol-utca 51. szám. (3854)

NAPSZÁMOST, fiatal, egy géplakatost és egy tekercselőt felveszünk. Timisoara-Temesvár III, Carol-körút 45. szám. (2788)

Önállóan főzni tudó mindenest, esetleg bejárónőt keresek azonnala. Kerek, Timisoara-Temesvár, II, 3 August-utca 3. szám, I. emelet. (2796)

Délelőtti órákra keresek perfekt németül tudó zsidó kisasszonyt 5 éves kislammal. Erdélyi telefon 35-28, Timisoara-Temesvár. (2794)

Üzletiben kaphatók:

Gyermekköcsik
Vashordák
Vaskapuk és ajtók
BOZSAK-MŰVEK
Timisoara-Temesvár II, Glorei-u. 11

Mindenes szobaleány azonnala, vagy október 15-ére felvétetik. Cim: Timisoara-Temesvár IV, Mircea Voda-utca 8. szám. (2775)

Varróleányokat és tanulókat jó fizetéssel felveszünk. „Robes Közma”, Braşov-Brassó, Mihai Weiss-utca 3a. (3850)

Mély kultúrú mestert és egy kertészt keresek. Bővebbet: Keller gyógytár, Timisoara-Temesvár III, Carol-körút 27. szám. (3852)

Ügyes fiút szabó tanoncnak felveszek. Arad, Filipescu-utca 14, Hangos szabó. (3451)

Immentes férfi fodrászsegéd jó fizetéssel, teljes ellátással azonnala felvétetik. Kornedesi János, Tinca-Tenke, Bihar-Bihar megye. (3438)

Allást keres

Irodai teendőket jártas magyar urileány, perfekt román nyelvtudással, magánvállalásnál, vagy pénztárnoki állást keres. Cim: Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3443)

Glaschyné Puy Leonka

a német és franc a nyelvek tanítását október hó els jén ujra megkezdi. Arad, Csibuc-utca 15, 11

Immentes, keresztény, német villany- és rádiószerező állást keres október 15-re Timisoara-Temesvárott. Cimeket Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu 8 alá kérek. (2765)

Délutáni órákra fogorvosi rendelőbe menné aszisztensnőnek keresztény urinő. Timisoara-Temesvár, I., Paul Chinizul-utca 4. szám. (2770)

Sok évi gyakorlattal bíró tisztviselő bármilyen irodai, levelezőnői, könyvelői, pénztárnoki állást keres. Braşov-Brassó, Muraşeniilor-utca 15. szám, ajtó 4. (3849)

Középkori nyugdíjas, irodai, vagy raktárnoki állást vállalna. Ertesítést „Középkor” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kér. (2789)

Keresztény, korosabb jobb nő elvállalná délelőtti órákra fiatal pár, vagy magános egyén háztartásának vezetését. Cim: Arad, Marasesti-utca 57, ajtó 4. (3473)

Gyermektelen házaspár keres háznemsteri állást, a férfi víz- és fűtési szerező. Cim a timisoarai-temesvári kiadóban. (3795)

Belvárosi házak

Modern bérvilla, nagy kert, 15,000.000. Főtér mellett ül, bérház 6,700.000. Marosparti beépíthető telekkel 4,700.000. Emeletes cottagevilla, 3 lakás, 3,200.000. Központban átjáróház kettős telekkel 3 millió 500. Ref. templomnál modern 3 lakásos, 50.000. Ref. templomnál modern 3 lakásos, kás, 2,400.000.

HATSCHEK ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17, Telefon 16-95.

Lakás

Elegánsan burorozott szép szobát fűrdőszoba használattal villamos közelében keresek. Cimeket „Jól fizetek” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (2781)

Keresek egy-két üres szobát, fűrdőszoba, konyha-használattal. Cimeket „Nem árja” jellegre Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3462)

Két- vagy háromszobás lakást keresek Timisoara-Temesvárott, nem zónában, november vagy december elsejére. Ajánlatokat a Déli Hírlap szerkesztőségébe kérek (Bratianu-tér 3, első emelet), „Magyar újságíró” jellegre; esetleg szóolielig, naponta d. e. 9-1, d. u. 3-7 között. Közvetítőik ne fáradsanak. (5209)

Egyedülálló hölgy megosztaná két szobás, fűrdőszoba és konyha lakását urinóval. Megtekinthető naponta 11-3 óra között, Timisoara-Temesvár, IV., Vacarescu-utca 12. szám, II. emelet. Ugyanott nagyon jó állapotban levő nagy fotel eladó. (2767)

Alkalmi vétel

Főuri szőlő, 11 kat. hold, villaszertű kolnával, hétszobás lakás, gyönyörű antik bútorral, cselédlakás, autógarázs, gyümölcs ház, istálló, teljes felszereléssel, 3,200.000 le Arad-Hegyalján, sürgősen eladó.

Pálmai János, Ingatlanforgalmi iroda, Arad, Regele Ferdinand-ut 58.

Tiszta burorozott szoba azonnala kano nagános uriembernek. Cim: Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3464)

Kiadó egy elegánsan burorozott diszkrét bejárta szoba. Vidékiek részére. Cim: Reclama, Arad, Eminescu 8. (3471)

Egy- vagy kétszobás lakást keresek Erzsébet-, vagy Józsefvárosban, nem zónában, november vagy december 1-re. Marosi, Timisoara-Temesvár, III., Memorandului-utca 30. szám, vagy telefon 24-22. (2779)

Két szoba, konyha burorozva; egyszoba, konyha üresen, fűrdőszoba használattal, nem zónában, kiadó. Ajánlatokat „Központban” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (2784)

Adás-vétel

Családi ház Ciarda Rosie-Vöröscsárdatelepen 400 négyzetöl kerttel eladó. Kovács, Ciarda Rosie-Vöröscsárda, házszám 85. (2764)

Karikahajós varrógép, konyhabútor, pumpankát, ablakráma, önfűtő fűrdőkád eladó. Timisoara-Temesvár IV., Fröbl-utca 55. szám, II. emelet ajtó 25. (2739)

Eladó 3/4-es leányka-bicikli teljesen jó gumikkal. Ugyanott megvételre keresek keveset használt, nikkelezett női bicikli Timisoara-Temesvár II., Ofcea utca 5. szám. (2733)

Egy 4 lámpás rádió és egy gyermekjáróka eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3439)

Eladó 14 HP. Astra-motor, prima állapotban, továbbá Petcus gabonatisztító 6—8 HP. Deutz-motornal, keveset használt. Merkovics Géza, Timișoara-Temesvár, IV., Fröbl-utca 46. szám. (2768)

Megvételre keresek jó állapotban levő NSU vagy Zündapp motorkerékpárt 200—250 cm³-est. Cimeket a timișoarai-temesvári kiadóba kérek. (2776)

Cementcsof

nagyobb műhelyhelyiségek

sürgősen keresek, víz és puri árammal, lehetőleg istálló. Díjazok ügynököket. Cim Reclama Hirdetőben Arad, Eminescu 8. (3439)

Fekete, rövid, keresztúros zongora eladó. Megtekinthető 8—12 óra között Jakabné-nál, Timișoara-Temesvár, IV., Fröbl-utca 67. szám. (2769)

Megvételre keresek kristály csillárt és lekváros üvegeket 1 vagy fél literest. Telefon 30-41. vagy cím a timișoarai-temesvári kiadóba. (2783)

A Tempo bizományi üzle Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és irógépeket, öszoba-, ebédlő- és szonotorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megbízónk részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogrédi látját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timișoara-ra. Tempo. Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Megvételre keresünk tölgyfa padlót, lehetőleg parti árut, különböző méretekben. Eduard Hermann si Fiul, Timișoara-Temesvár, IV. Bratianu-utca 20, tel. 37—17. (2744)

Eladó 12 személyes ebédlő, uriszoba, Singer varrógép. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu u. 8. (5236)

Keresek modern ebédőt, hálót és egy kombinált szobát. Arad, Cosbuc-utca 12. (3459)

Két jökekarban levő öntött vaskályha eladó. Arad, Brumarel-utca 3. szám. (3446)

Hirdetők

1) Aradon cca 30 k. h. prima, szántó, gyümölcsösökkel, gazdasági épületek, 6.000.000. 2) U. o. sok gazdasági épülettel és lakóházzal 8.000.000. 3) 45 kat. hold I-a Bihar-Arad határában. 4) 30 kat. hold I-a Biharban, 2.000.000. 5) Arad határában 45 k. h. 2.800.000. 6) U. o. I-a 16 kat. hold, épületekkel, 2.600.000. HATSCHÉK ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

Egy fél házhely, a II. kerületi Zürich-csatornában, két perenyire a villamos megállótól, azonnal eladó. Érdeklődni: Timișoara II., Str. Geneva 6.

Háló-kocsi és egy kétkerekű gittet veszek. Keller gyógytár, Timișoara-Temesvár, III., Carol-körút 27. szám, telefon 27—54. (3853)

Felbontott szénkályha eladó. Timișoara-Temesvár, IV., Baritiu-utca 4. szám, ajtó 8. (2763)

Utakat, férficipő, kalocsni, vaságy eladó. Timișoara-Temesvár, II., Mercur-utca 8. szám, ajtó 6. (2778)

Büféasztalok, golyók, dákók, kréta eladók. Érdeklődni Petrovits, Timișoara-Temesvár, II., Preot Bontila-utca 11. szám. (2759)

Pésmahát bundát keresek kifogástalan állapotban. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. kérek. (3460)

Törzslő, világos, garantált féregmentes eladó. Arad, Moise Nicoara-utca 16. I. em., ajtó 10. (3459)

Fiánnot, vagy rövid zongorát keresek bérbe. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3454)

Keresek egy fél hálót és egy olcsó kombinált szobát rekamérrel. Cimeket kérem Reclama-hoz leadni. Arad, Eminescu 8. (3458)

Zongora, kiváló, jóhangu, minden igényeknek megfelelő, eladó. Érdeklődni 10—12-ig. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3450)

Keresek november 1-re jó állapotban lévő magán-, vagy bérházat Belvárosban, vagy Belváros közelében 2.500.000 leig. Ügynökök kizárva. Ajánlatokat „Készpénz” jellege alatt Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3546)

Internacionál 16 HP. traktor 180.000 lejért eladó. Érdeklődni Szemenyei István, Deva, telefon 3-05. (3355)

Favágógép teljes felszereléssel eladó. Lugoș-Lugos, Bisericii-utca 35. sz. (2791)

SIKER a hivatásban, az üzletben, a feljebbvalókkal és más nembeliekkel való érintkezésben, akaraterő, szorgoság, egyéni magnetizmus, minden életlehetőség kihasználása. Ifjúkori bűnök, féltékenység, szégyenlőség, idegesség, dadogás és mindennemű megkötöttség kiküszöbölése. Irja meg kimerítően, mit óhajt megváltoztatni és elérni! Közölje egyben pontos születési adatait és küldjön 36 Lejt levélhelyekben: „KARMA YOGHA, BRAȘOV, Căsuța poștală 37” címre.

Barokk ebédlő, szalagarnitúra, ruhaszekrény, konyhaszekrény, előszobagarnitúra eladó. Timișoara-Temesvár III, Vladica Badescu-utca 8. szám, ajtó 3. Megtekinthető 10—1, 3—5-ig. (2792)

Világos kőris-háló és komplett konyha, valamint más butorok eladók. Timișoara-Temesvár III, Carol-körút 67. szám. (2793)

Eladó csecsemő részére egy kosárágy matraccal. Timișoara-Temesvár II, Balas-utca 20. szám. (2787)

Férfi télikabát kis termetre, kitűnő állapotban eladó, vagy elcserelehető 15—16 éves fiú télikabátára. Timișoara-Temesvár III, Vilhelm Mühl-utca 12. szám, ajtó 4. (2785)

Kombinált szoba finom recamiéval és fotelekkel megvételre kerestetik. Cimeket kérek a timișoarai-temesvári kiadóba „Elegáns” jellegre. (2782)

Birtok. 300 kat. holdas prima banáti birtok vasútállomás mellett teljes felszereléssel vagyonlíkvizdálás miatt igen előnyösen 12 millióért eladó. Dr. Weil ügyvéd, Arad, Bratianu-utca 7. (3461)

6—8 éves fiú részére jó állapotban lévő báránybőr bunda és 33-as magas barnacipő eladó. Cim: Arad, Alex. Gavra 6. (3463)

Szőlők

70 kat. hold, sok épülettel és gazdag felszereléssel, 13 millió. 11 kat. hold megállónál, hatszobás lakás, melléképületek, 3 millió. 3,5 kat. hold. Pauliș-Pálos, I-a csemege-szőlő, épülettel a fűtőn, 1.500.000 lei. HATSCHÉK ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95.

Masszív háló eladó, esetleg kétszobás utcai lakással átadó. Arad, Doamna Balașa-utca 125. szám. (3472)

Régi, jó ebédlő borszékkel és hálószoba matraccal eladó. Arad, Rusu Sirianu-utca 26. ajtó 1. (3479)

Besszarabiai perzsalábbunda szíveségből eladó. Weinberger textilüzletben, Arad, Metianu-utca 15. (3480)

Hálószobát megvételre sürgősen keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3474)

Pianinót vagy keresztúros zongorát, rövidet, megvételre, vagy bérbe keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. szám. (3476)

Főtéri bérház

10 bérleménnyel, üzletekkel, nagy frontallal, cca 3,5 százalék hozam Lei 13.000.000.— HATSCHÉK ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. tel. 16-95.

Kiseb bérház, jó befektetés, családi okokból eladó. Érdeklődni Timișoara-Temesvár, II, Badea Cartan-tér 2. szám, Gyapjúipar üzletben. (5278)

Eladó Eberhardt-tractoreje, 2 plusz 4 vasal és Massais Harris 3 vasu eke. Kereskedelmi Gazdaság, Besenova veche-Obesenyo, Timis-megye. (3465)

Egy egyszerű ebédőszekrény, 1 asztal és 4 szék eladó. Seitz, Arad, Blanduziei 38. (3496)

Férfi ruha, fekete, közepetermetre, kifogástalan, nőikosztiúmnak alkalmas, női étkabát, fekete, összecukható vaságy matraccal, lakkesiszolt előszobafal eladó. Arad, Domnita Balasa-utca 96. (3437)

Ózsaburgonya

kilója 9—12 és 14 leies áron, helyszükemiat! sürgősen eladó.

Nagyobb vételnél engedmény! Csak 3—4 napig, míg a készlet tart. Timișoara-Temesvár III, Virgil Onițiu-utca 9. szám.

Veszek ebédőt, hálót, esetleg ariszobát kifogástalan állapotban. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3458)

Egy kombinált szoba eladó. Cim: Arad, Ghiza Birta-utca 2, ajtó 3. (3470)

Oktatók

Voit középiskolai tanár (tárgyai latin, francia, német, szerb nyelv) vállalja alsóosztályu tanulókat oktatását. Értekezni: Timișoara-Temesvár I, Marasesti-utca 7. sz., ajtó 2. (2773)

Franciát, németet, új gyors módszerrel tanítok, tanulókall korrepetálok. Jelentkezés 12-től 5-ig. Arad, Eminescu utca 35. szám, emelet, ajtó 12. (3536)

Németül tanítok könnyű, gyors, lépés módszerrel. Arad, Rusu Sirianu-utca 26. ajtó 2. (3477)

Különféle

Butor beraktározásra alkalmas, tágas, egészséges helyiség kiadó, jutányos áron. Arad, Episc. Grigore Comsa 38-40. (3455)

Butor beraktározást vállalom kedvezményes áron mellett, a legjobb állapotban való megőrzés végett, kimondott száraz és tiszta raktárban. Cim: Arad, Avram Iancu-tér 22. szám, I. emelet, balra. (3406)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

Pullover, modern keztyűt és harisnyát kötök gyorsan és olcsón. Tiszta gyapjú van. Timișoara-Temesvár, III., Memorandului-utca 46. szám. Székely. (2747)

Szép tarhonyát készítek és masszírozást vállalom. Ludvigné, Timișoara-Temesvár, V., Plavosin-utca 8. szám. (2760)

Szép készíti gyermekruhákat t. bucsrészt varrónő. Arad, Rusu Sirianu-utca 20. ajtó 2. (3481)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS
Fájdalomtól megtört szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen leánykánknak

Marossy Veronának
ravatalára virágot helyeztek, megjelenésükkel fájdalmunkat enyhítették és utolsó útjára kísérték.

A gyászoló család

Bankkölcsönök előnyös feltételek mellett gyorsan folyósíthatnak, házakra, földre valamint kereskedelmi ügyletekre. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3469)

Weinők

otthont és teljes ellátást kaphatnak, külön vagy közös nagy szobában a Szent-József-Otthonban. Cim: Irgalmas Nővérek, Comlosul Mare-Nagykomlós, Timis-Torontál-megye.

Felvezett Bottyán Gyula Biled névre szóló iratesomó józsefvárosi állomástól Belváros felé vezető uton. Megtaláló 1000 lei jutalom ellenében adja le a timișoarai-temesvári kiadóba. (2786)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, kik drága, felejtethetetlen édesanyánk

Halász Gergelyné
ravatalára virágot helyeztek, bánatunkban osztoztak és utolsó útjára kísérték, ezuton fejezzük ki hálás köszönetünket.

Halász- és Varga-család

Felibe adnám Sirian-Világoson négy katóhola prima szőlőmet. Érdeklődni Sirian-Világoson, a 10-es megállóhoz közel élvő volt Dr. Grumaz szőlőben. (3475)

Elsőrendű, precíz nőikalap átalakítás, nagy választék eredeti modellekben, módosított árak. Arad, Motianu-utca 15, Wernberger Elisabetha. (3475)

Női szilbunda

kifogástalan állapotban, kisebb termetre eladó. Megtekinthető: FARKAS SZÜCSNÉL, Timișoara-Temesvár III, Carol-körút 9. szám.

Varrógépek javítását vállalom. Hához hívás esetén kérem telefon 21—03-at hívni. Timișoara-Temesvár, II., E. Teodoriu-utca 11. szám. (2780)

Raktárnak vagy műhelynek alkalmas száraz helyiség kiadó. Arad, Mihail Vitteazul-tér 10. (3449)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle „Monteclair” (Hírom-lejzappan) és „Hírompuder” három szímben. Kapható kizárólag

Városi gyógyszerertárban

a „Fekete Sashoz” az Aranyszarvas épületében

Timișoara I., Piața I. C. Bratianu

Tipografia „Societatea Națională de Editură și Arte Grafice Dacia Traiană” Timișoara.

Tiparită la 10 Octombrie 1942